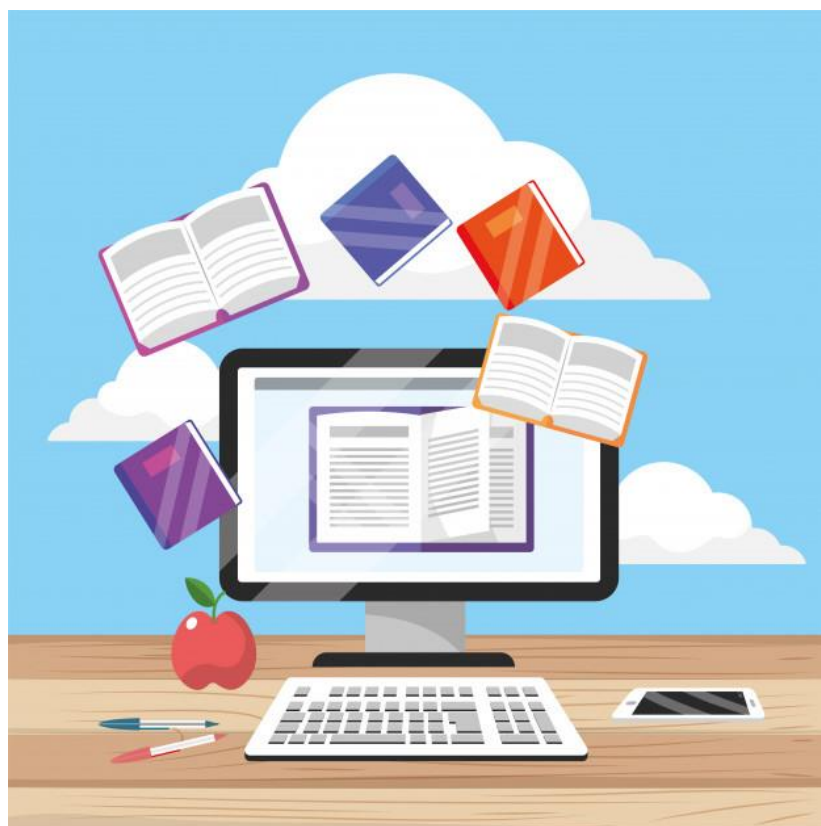

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

ЗВІТ
ПРО РОБОТУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ
ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
ЗА 2021 РІК

Мелітополь 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ.....	4
2. СОЦІОКУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	7
3. ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА ОСВІТИ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ.....	18
3.1 Науково-бібліографічна робота.....	19
3.2 Інформаційне супроводження НДР в режимі ДОК та ВРІ.....	20
3.3 Формування інформаційної культури користувача та інформаційно-цифрової компетентності здобувачів вищої освіти. Академічна доброчесність.....	21
3.4 Підтримка наукових фахових видань університету.....	22
3.5 ЕДД (електронна дставка документів)	23
3.6 Бібліометрика університетської науки. Навчання та консультування дослідників щодо підвищення наукової активності	23
3.7 Моніторинг публікаційної активності дослідників ТДАТУ.....	24
3.8 Наукові школи ТДАТУ	24
3.9 Довідково-бібліографічна робота.....	25
4. ФОРМУВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДРУКОВАНОГО ФОНДУ БІБЛІОТЕКИ.....	26
4.1 Структура та склад фонду.....	26
4.2 Нові надходження.....	28
4.3 Актуалізація та збереження фонду.....	29
5. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ БІБЛІОТЕКИ.....	31
5.1 Електронні ресурси наукової бібліотеки.....	32
5.2 Електронний каталог.....	33
5.3 Електронна бібліотека.....	33
5.3 Електронні бази даних.....	35
5.4 Використання електронних ресурсів.....	36
5.5 Інституційний Репозитарій ТДАТУ ElarTSATU.....	37
5.6 WEB-представництво наукової бібліотеки.....	39
6. НАУКОВО –ДОСЛІДНА ТА МЕТОДИЧНА РОБОТА.....	40
6.1 Науково-дослідна робота.....	40
6.2 Науково-методична робота.....	42
6.3 Надання консультаційно-методичної допомоги. Підвищення кваліфікації.....	45
6.4 Методичне забезпечення бібліотек ЗТО СГБ.....	46
7. ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	47
8. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	51
9. ІННОВАТИКА В РОБОТІ БІБЛІОТЕКИ.....	53
10. УПРАВЛІННЯ. РОБОТА З КАДРАМИ.....	54
11. МАТЕРІАЛЬНО – ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	57

ДОДАТКИ:

1. Таблиця основних статистичних показників роботи НБ ТДАТУ за 2021 рік (форма МОН України)
2. Таблиця основних статистичних показників роботи НБ ТДАТУ за 2021 рік (форма ННСГБ УААН України)
3. Список співробітників наукової бібліотеки за 2021 рік.
4. Соціокультурна діяльність (фото-звіт)

**Бібліотеки творять майбутнє за допомогою
бібліотекарів – творчих особистостей за бібліотечною
стійкою. Окрім високих технологій, нам потрібні і творчі уми.**

Клаудіо Люко, президент ІФЛА

ВСТУП

Наукова бібліотека (далі – НБ) Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (далі – ТДАТУ) є невід'ємною частиною інформаційного середовища університету, його ресурсним, комунікативним і соціально-культурним центром.

Сучасні тенденції розвитку вищої освіти підвищують вимоги до вдосконалення традиційних бібліотечних процесів у закладах вищої освіти. У 2021 році діяльність Наукової бібліотеки була спрямована на розвиток інформаційного університетського середовища, що сприяє дослідженню, навчанню та викладанню.

Бібліотека гнучко відреагувала на виклики, пов'язані з пандемією Covid 19, переведенням навчального процесу в Університеті на дистанційну форму. Нам вдалося організувати повноцінну роботу працівників при дистанційному обслуговуванні користувачів. Під час адаптивного карантину ми продовжили розвивати дистанційні послуги та запроваджувати нові сервіси. Основна діяльність Бібліотеки була спрямована на забезпечення повноцінної якісної інформаційної підтримки дослідницької діяльності, навчання та викладання дистанційно.

На сучасному етапі активного розвитку й впровадження інноваційних технологій постійно зростає асортимент інформаційних послуг, що сприяє підвищенню якості бібліотечно-інформаційного сервісу, клієнторієнтованому підходу до організації обслуговування та використанню різних можливостей для втілення креативних ідей.

Основними пріоритетними напрямками роботи бібліотеки у 2021 році були:

- створення оптимальних умов для віддаленої роботи користувачів в умовах дистанційного навчання;
- забезпечення якісної інформаційної підтримки дослідницької діяльності;
- супроводження публікаційної активності науково-педагогічних працівників;
- формування системи інформаційних ресурсів відповідно до вимог освітніх стандартів;
- збільшення асортименту послуг і бібліотечно сервісу онлайн і офлайн;
- застосування інноваційних форм і методів роботи.

1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

Обслуговування користувачів проводили наступні підрозділи НБ:

1. Відділ обслуговування користувачів, у т.ч

- абонемент навчальної та наукової літератури;
- абонемент художньої літератури;
- великий читальний зал;

2. Відділ науково-бібліографічної роботи;

3. Відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення

- зал електронних ресурсів

4. Нестационарні форми обслуговування

- бібліотеки гуртожитків - 1
- бібліотечні пункти на кафедрах – 10 (-2)

Користувачами бібліотеки у 2021 році були студенти, викладачі та співробітники ТДАТУ, Мелітопольського коледжу ТДАТУ, сторонні користувачі, а також віддаленні користувачі, зареєстровані в БД «Читач».

Всього зареєстрованих користувачів за ЄРО – 3518 у т.ч.

- здобувачі – 2005
- сторонні – 91
- віддалені – 987

Всіма підрозділами було обслуговано 7836 користувачів. Відвідування сайтів рахується з допомогою *Google Analytics*. Звернення до електронних ресурсів – за допомогою лічильників.

Загальна кількість відвідувань у 2021 році складає – 211860 (- 18471).

Динаміку обслуговування користувачів відділу обслуговування впродовж трьох років показано у нижчеподаних таблицях. Потрібно врахувати, що обставини в країні і світі внесли корекції у звичайний ритм роботи, тому показники відвідувань та книговидач подаються фактично за неповний календарний 2021 рік.

Абонемент навчальної та наукової літератури

Табл. 1

	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Кількість обслужених користувачів	4138	2412	2178
Кількість відвідувань	22119	8358	5600
Кількість виданих документів	38721	13256	7851

Читальний зал

Табл. 2

	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Кількість обслужених користувачів	772	520	357
Кількість відвідувань	3857	2501	2432
Кількість виданих документів	9656	5671	4855

На абонементі художньої літератури основні показники залишилися на рівні попереднього року, що демонструє наступна таблиця.

Абонемент художньої літератури

Табл. 3

	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Кількість обслуговуваних користувачів	852	884	823
Кількість відвідувань	6652	5784	6244
Кількість виданих документів	13886	11309	14487

У звітному році, як і у попередні роки, спостерігається значне зменшення показників обслуговування користувачів, що пояснюється:

- тенденцією зменшення контингенту студентів денної та заочної форми навчання;
- перехід студентів на дистанційне та дуальне, змішану форми навчання у зв'язку з ситуацією по COVID-19;
- відрахуванням студентів, у т. ч. у зв'язку з невиконанням навчальних планів;
- активним використанням ресурсів Інтернет поза межами бібліотеки університету;
- активним розвитком новітніх комунікаційних технологій.

Віддалені користувачі

Впровадження та активне використання нових технологій у бібліотечній діяльності дозволяє створити рівні можливості пошуку та отримання інформації як для локальних, так і для віддалених користувачів.

Облік віддалених користувачів у НБ ТДАТУ здійснюється за допомогою бази даних «Реєстр віддалених користувачів» за IP-адресами та «Реєстр віддалених авторизованих користувачів».

Основні статистичні данні роботи віддалених користувачів

Табл. 4

Віддалені користувачі	2021	2020
IP-адреси у т.ч	9872	9510
Авторизовані	987	5509

Показники відвідувань

Табл.5

	2021	2020
Фізичне відвідування бібліотек	16234	35152
- у т.ч відвідування масових заходів	2438	1356
Відвідування сайту НБ	17730	14867
Кількість звернень до ЕК та ЕБ	9068	7922
Відвідування блогу, ФБ, Інстаграм, YouTube НБ	29745	23262
Відвідування репозитарію	136545	149028
Всього за рік	209322	230231

Документовидача усіма підрозділами НБ дорівнює 279449 (- 40296) прим.

Розподіл документовидачі

Табл. 6

Видано документів	2021	2020
З основного фонду НБ та філій	35890	25152
Завантажено е - документів з ElarTSATU	136545	168276
Завантажено е-документів з інших е-ресурсів	104834	122131
Електронна доставка документів, МБА	2180	4186
Всього за рік	279449	319745

У звітному році спостерігається значне зменшення показників обслуговування користувачів, що пояснюється:

- перехід студентів на дистанційні, змішані та дуальні форми навчання;
- активним використанням ресурсів Інтернет поза межами бібліотеки університету;

Також потрібно врахувати, що всесвітня пандемія внесла свої корективи у звичайний ритм роботи і, звісно, вплинула на основні показники роботи бібліотеки.

Протягом року велику увагу працівники бібліотеки приділяли роботі зі студентами-першокурсниками.

На абонементі навчальної та наукової літератури працює груповий метод обслуговування студентів, що передбачає видачу заздалегідь підготовлених комплектів літератури. Під час запису читач обов'язково знайомиться з «Правилами користування НБ», зі структурою бібліотеки, спектром послуг з бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування, які надає бібліотека.

Масова видача підручників проводиться для студентів 1 курсів (стаціонар) всіх факультетів відповідно до графіку видачі.

У звітному році групова видача підручників була проведена за новим графіком з урахуванням всіх протиепідеміологічних заходів, проходила в співпраці з деканатами факультетів та кураторами груп. Завдяки чіткій і злагодженій роботі до бібліотеки були записані 461 першокурсників та видано 2959 підручників.

Студенти 2-5 курсів денної форми навчання та студенти заочної форми навчання, магістри обслуговувались індивідуально.

До уваги користувачів були представлені виставки книг та періодичних видань: «Першокурснику! Знайомся та вивчай!», «Видання викладачів ТДАТУ», «Пишаймося».

Щорічно на початку календарного року проводиться перереєстрація всіх категорій користувачів, яка дає змогу читачам подовжити термін користування літературою та виявити заборгованість.

У звітному році значна увага приділялась повноті та оперативності обслуговування всіх категорій користувачів на абонементях відділу:

Переведення студентів на наступний курс:

- переглянуто та відредаговано читацьких формулярів – 1360;
- переглянуто та відредаговано реєстраційних карток – 435.

Працівники відділу прагнуть не тільки задовольнити інформаційні потреби користувачів, але і формувати ці потреби, сприяти їх виявленню.

У звітному році до фонду читального залу надійшло 594 примірників нових видань, зокрема журналів одержано – 384 примірників, книг - 210.

Надходження періодичних видань регулярно висвітлювалось на сайтах НБ та ТДАТУ у рубриці: «Дайджест періодики місяця» – підготовлено 13 повідомлень

Збереження книжкових фондів є одним з основних завдань відділу обслуговування, а робота з ліквідації читацької заборгованості – одна з форм його виконання.

Протягом року велась ґрунтовна, планова робота з боржниками. Заборгованість незначно збільшилась - 237 боржників.

Табл. 7

Кількість боржників	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Абонемент навчально-наук. літ-ри	190	197	202
Читальний зал	-	-	21
Абонемент художньої літ-ри	14	10	14
Всього	204	207	237

За звітний період ліквідовано 32 боржники, до фонду повернуто 169 книг.

Обслуговування користувачів у Залі електронних ресурсів (ЗЕР) див. у розділі 5.

2. СОЦІОКУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Час вніс свої корективи у культурно-просвітницьку роботу бібліотеки. Дистанційне навчання студентів, заборона проведення просвітницьких заходів під час карантину внесли значні корективи і у культурно-просвітницьку роботу бібліотеки заходи.

Заходи здебільшого перейшли у віртуальну площину – віртуальні проекти, флешмоби, флешбуки та фестивалі, інтелектуальні онлайн батли, віртуальні виставки та віртуальні книжкові полиці, відео-огляди, відео-презентації тощо. Фахівцями бібліотеки були розроблені віртуальні проекти, флешмоби та фестивалі, віртуальні виставки та книжкові полиці, відео-огляди тощо.

При проведенні заходів використовуються сучасні мультимедійні засоби, сайт НБ та ТДАТУ, офіційний YouTube канал НБ, електронні платформи Zoom, Kahoot, що значно покращило просвітницьку роботу. Перегляд відео-фото презентацій, використання звукових фонограм, дозволяє урізноманітнити виховні заходи, зробити їх більш насиченими, цікавими та пізнавальними.

За звітний період відділом проведено 204 просвітницько-виховних заходів, у т.ч. онлайн заходів - 81, кількість відвідувань – 38070, у т.ч. онлайн - 36355, а саме:

- ✓ тематичних та експрес-виставок - 98
- ✓ віртуальні виставки - 13
- ✓ віртуальні експрес-виставки - 33
- ✓ Віртуальний музей рідкісної книги - 4
- ✓ RESTART (тематичний відео-огляд) - 9
- ✓ Віртуальний флешмоб - 3
- ✓ Віртуальні інтелектуальні батли - 3
- ✓ відео-презентації заходів - 15
- ✓ Інформаційно - пізнавальні заходи - 4
- ✓ Фото-зони - 1
- ✓ тематичні медіа-заходи:

-	проведено	- 7
-	написано нових медіа-бесід	- 1
✓	години: пам'ять, посвята, поетична, музична, патріотична	- 2
✓	акції:	
-	стендові	- 4
-	віртуальні	- 4
-	благодійна	- 1
-	проекти	- 2

Плідна робота проводиться *абонементом художньої літератури*. Незважаючи на зміну формату бібліотеки в сучасну цифрову еру, особливо у зв'язку з пандемією коронавірусу, наскрізною ідеєю все ж залишається популяризація читання. Це насамперед пропаганда читання художньої літератури. Традиційні книжкові виставки у звітному році перейшли у площину віртуальних виставок, віртуальних книжкових полиць (використовуються інформаційні можливості сайту бібліотеки). На сайті подається інформація про ювілеї письменників та книг, нові надходження літератури, щомісячно складаються *календарі знаменних дат*.

Для популяризації фонду абонементом ведеться онлайн-рубрика «*RESTART: Перезавантаження. Не зупиняйся на прочитаному*», яка надає читачеві допомогу у правильному виборі книг для розвитку унікальної особистості. У звітному році для рубрики розроблено 9 тем, які демонструються на сайтах НБ, ТДАТУ та на офіційному YouTube каналі НБ.

Незважаючи на пандемію особливою популярністю у читачів художнього абонементу користуються постійно діючі тематичні полиці, які створені для популяризації читання та реклами як нової художньої літератури, так і класики. Полиці постійно оновлюються та доповнюються відомими та популярними виданнями.

За звітний період співробітниками художнього абонементу підготовлено 9 тематичних виставок, 5 експрес-виставок, 1 літературна година, 1 медіа-захід, 9 віртуальних виставок, переформатовано у відео 10 презентацій, підготовлено 57 бібліотечних прес-релізів для сайтів, постійно висвітлюється пізнавальна інформація на стенді «*Літературна афіша*», складено 2 бібліографічні списки нових надходжень.

Для більш якісного комплектування фонду сучасною художньою літературою на абонементі постійно проводиться вивчення та аналіз читацьких інтересів. У звітному році фонд абонементу поповнили 45 примірників нових видань.

Впродовж року проводилися заходи на виконання Державних програм та до знаменних і пам'ятних, ювілейних дат. Розроблялися цикли або комплекси заходів, в яких передбачено традиційні та віртуальні виставки, мультимедійні огляди-бесіди, інформаційні та літературно-музичні години, онлайн заходи (віртуальні проекти, флешмоби, марафони тощо). Наукова бібліотека проводить активну роботу у віртуальному просторі, що дозволяє користувачам у будь-який момент при наявності мережі Інтернет, стати відвідувачем НБ ТДАТУ. Активно популяризується офіційний YouTube канал НБ, зокрема за звітний період на канал було завантажено 28 відео-презентацій.

Серед найбільш важливих були такі події:

- Заходи до **День Соборності України;**
- Заходи до **207-річчя** з дня народження **Т.Г. Шевченка, 60 років від дня заснування Республіканської премії ім. Т.Г. Шевченка (1961),** нині – Національної премії України ім. Тараса Шевченка;
- Заходи до - **150 років з дня народження Лесі Українки** (Лариси Петрівни Косач-Квітки) - видатної української письменниці та громадського діяча;
- Заходи до **Дня Героїв Небесної сотні;**
- Заходи до річчя **бою під Крутами**
- Заходи до **Дня Гідності та Свободи;**
- Заходи до **Дня захисника України;**
- Заходи до **Дня українського козацтва;**
- Заходи до **Дня Збройних Сил України;**
- Заходи до **Дня вишиванки;**
- Заходи до **Дня незалежності України та Дня Конституції України**
- Заходи до **Дня пам'яті жертв голодомору 1932-1933 рр.;**
- Заходи до **Міжнародного дня миру. 2021 рік - Міжнародний рік миру і довіри;**
- Заходи щодо – **2013-2022 рр. міжнародне десятиріччя зближення культур,** та до Всесвітнього дня культурного різноманіття;
- Заходи до **2021 рік - Міжнародний рік овочів і фруктів**

Заходи до День Соборності України

До Дня Соборності України наукова бібліотека підготувала *віртуальну експрес-виставку «Соборна Україна: – від ідеї до життя».*

Заходи до 207-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка, 60 років від дня заснування Республіканської премії ім. Т.Г. Шевченка (1961), нині – Національної премії України ім. Тараса Шевченка:

До 206-ї річчя від дня народження Тараса Григоровича Шевченка наукова бібліотека підготувала ряд заходів:

- *«Заповіти Великого Кобзаря»:* тематична виставка;
- *«Лауреати Шевченківської премії»:* тематична виставка;
- *«Шляхами Кобзаря»:* тематична бесіда (пропонується для проведення на кураторських годинах у студентських групах);
- *«Вічний, як народ»:* дайджест (ведеться постійно);

«Університет читає Шевченка»: відеоролик, який представлено на офіційному YouTube каналі НБ.

https://www.youtube.com/channel/UCZ75isrWcLJpPlwXt_9aD-

Заходи до - 150 років з дня народження Лесі Українки (Лариси Петрівни Косач-Квітки) - видатної української письменниці та громадського діяча.

З метою вшанування пам'яті видатної української письменниці, громадської діячки Лесі Українки, популяризації її творчості, наукова бібліотека провела *тиждень шани «Ти себе Українкою звала...».*

В рамках тижня проведено наступні заходи: *стендова виставка-інсталяція «Віночок шани», літературно-*

музична година «Хвилями життя. Поетка Леся», тематична виставка «Завжди сучасна Леся Українка», відео-презентація на офіційному YouTube каналі «Хвилями життя. Поетка Леся» (315 переглядів).

Комплекс заходів в рамках проекту «Пам'ять про незабутнє»

До дня вигнання нацистських окупантів із України, до 78-ї річниці вигнання нацистських окупантів із м. Мелітополя безсмертному подвигу, ратній та трудовій звитязі українського народу у роки Другої світової війни, наукова бібліотека підготувала віртуальну книжкову полицю «Вогняні роки...»

До Дня скорботи і вшанування жертв війни в Україні – 80 років початку німецько-радянської війни – тематична виставка «Війна на сторінках книг - пам'ять завжди жива».

До Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав - експрес-виставка «Пам'ятаємо...»

В рамках проекту на офіційному YouTube каналі НБ ТДАТУ представлено відео-презентації: «На мелітопольських рубежах 1941-1943 рр.», «Народні месники. До Дня партизанської слави», «Книги воєнних років 1941-1945», «Ветерани ТДАТУ».

Заходи до Дня Героїв Небесної сотні:

Новітні герої, Герої Небесної сотні... Їх імена уже назавжди вкарбовані в серця українців, а пам'ять нагадуватиме про їхні відвагу, мужність і самопожертву в ім'я свободи. З нагоди річниці вшанування Героїв Небесної Сотні, який відзначається 20 лютого, наукова бібліотека підготувала тематичну виставку «Євромайдан: як перемогла гідність», на якій було представлено хроніку історичних подій зими 2013-2014 років.

Заходи до 101-річниця бою під Крутами

До річниці бою під Крутами, що відбувся 29 січня 1918 року, наукова бібліотека підготувала віртуальну експрес-виставку «Пам'ятай про Крути!» На виставці були представлені книги, періодичні видання та фотоматеріали, які розповідають про події біля залізничної станції Крути поблизу селища Крути та села Пам'ятне.

Заходи до Дня захисника України та Дня українського козацтва:

До Дня захисника України та До Дня українського козацтва наукова бібліотека підготувала: віртуальну книжкову полицю «Свято мужності і відваги: день захисників і захисниць України», виставку-інсталяцію «Лине слава козацька з далеких віків», яка демонструвалась в читальному залі та відео-презентацію «Козацька історична бібліотека», що представлена на офіційному YouTube каналі НБ.

У звітному році для сайту НБ розроблена рубрика «Віртуальна козацька бібліотека»

Вже понад чотири роки поспіль у науковій бібліотеці представлена «Козацька історична бібліотека», яка налічує понад 100 видань з історії козацтва. Це унікальні зібрання істориків та публіцистів, документальні та художні видання, які розповідають про історію України, про козацьку епоху, яка надзвичайно багата подіями і героями.

Заходи до Дня Збройних Сил України

До Дня Збройних Сил України наукова бібліотека, разом зі студентським активом підготувала патріотичну годину «*На варті Вітчизни: день Збройних сил України*». Захід супроводжувався мультимедійною презентацією «*Мужність та відвага крізь віки*», учасники зустрічі мали змогу ознайомитися з тематичною виставкою «*Українська армія-сила нескорених*», де експонувалася історична та художня література.

Заходи до Дня Гідності та Свободи

Наукова бібліотека до Дня Гідності та Свободи приєдналась до щорічного всеукраїнського флешмобу #бути_гідним та підготувала відео-презентацію «*Україна. Незалежність. Гідність. Свобода*». У презентації представлена добірка видань, «народжених» революціями, із фондів наукової бібліотеки: Дмитро Павличко «*Вірші з Майдану*», Надія Дичка «*Знакове світло Майдану*», Андрій Кокотюха «*Вогняна зима*», Антін Мухарський «*Майдан (р)еволуція духу*», Олексій Чупа «*Казки мого бомбосховища*», Наталія Костіна «*Білет в одну сторону*», Світлана Талан «*Оголений нерв*», тощо. Відео представлено на сайтах НБ і ТДАТУ та на офіційному YouTube каналі НБ.

Заходи до Дня вишиванки

До Дня вишиванки 14 травня у ТДАТУ, за ініціативою наукової бібліотеки, стартував онлайн флешмоб «*Вишиванка - свято української душі*». Кожен бажаючий одягнув вишиванку, зробив фото та виклав його у соціальних мережах з хештегом #Деньвишиванки_ТДАТУ. Зроблені селфі поповнили сторінки в Instagram та на Facebook яскравими фото.

Заходи до Дня незалежності України та Дня Конституції України

До Дня Незалежності наукова бібліотека розробила проєкт «*Україна починається з нас*», в рамках якого підготовлено ряд заходів: *стендова виставка «Україна 3.0: літопис незалежності», тематична виставка «30 років – моя Незалежна Україна», відео-презентації – «Ти у мене єдина – Україна», «Українські династії. Сімейний альбом», «Таврійський ДАТУ: крок за кроком у добу Незалежності України» та медіаогляди, віртуальні виставки. Відео-презентації та віртуальні виставки представлені на офіційному YouTube каналі наукової бібліотеки.*

До 25 річниці Конституції України наукова бібліотека, разом зі студентством ТДАТУ, приєдналась до *онлайн-флешмобу «Моя Конституція»*, який оголосили: «Обласний центр патріотичного виховання молоді» ЗОР, науково-методичний центр «Освіта та громадське суспільство», ГО «Запорізька спілка юристів». На сторінці бібліотеки у Facebook було створено святковий пост з хештегом #Конституціяудії. До уваги користувачів була представлена *експрес-виставка «Конституція України: від Гетьмана до Президента»*.

Заходи до Дня пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій

До Дня пам'яті жертв Голодоморів і політичних репресій, які відбулись в Україні у ХХ столітті: Голодомор-геноцид українців 1932-1933 рр.; 100 років масового штучного голоду 1921-1923 рр.; 75 років масового штучного голоду в Українській РСР - 1946-1947 рр. наукова бібліотека підготувала *виставку-інсталяцію «Масові штучні голоди: пам'ятаємо, вшановуємо»*, де були представлені історичні, документальні, публіцистичні та художні твори про Голодомори.

Заходи до 35-річниці Чорнобильської катастрофи

До Дня Чорнобильської трагедії наукова бібліотека на сайті НБ представила **бібліотечний прес-реліз** з корисними посиланнями: на історичну довідку Українського інституту національної пам'яті про момент катастрофи та її ліквідацію, масштаби аварії й реакцію радянської влади; на дайджест з 11 видавничих і візуальних продуктів, які будуть корисними тим, хто хоче більше дізнатися про трагедію на Чорнобильській АЕС, який підготував Український інститут національної пам'яті та ін.

Заходи щодо: 24.06 – День молоді; 10.11 – Всесвітній день молоді; 17.11 – Міжнародний день студентів; 20.09 - Міжнародний день студентського спорту

До Всесвітнього дня молоді та до Міжнародного дня студента наукова бібліотека підготувала *тематичну виставку «Незрівнянний молоді час»*.

17 листопада наукова бібліотека та студентські команди ТДАТУ та ВСП «Мелітопольський фаховий коледж» взяли участь у *Всеукраїнському Digital інтелектуальному онлайн батлі «#КОД СТУДЕНТА: або пан або пропав»*, який був присвячений Міжнародному дню студента.

До Дня молоді - *тематична виставка: «Механізми успіху: молоді та креативні»*.

До Міжнародного дня студентського спорту – бібліотечний прес-реліз *«Студент-спортсмени прославляють свій університет»*

Заходи до Міжнародного дня миру, 40-річчя заснування (1981р.). 2021 рік - Міжнародний рік миру і довіри.

До Міжнародного дня миру наукова бібліотека України підготувала *віртуальну експрес-виставку «Нам всім потрібен мир»*, де представлені книги українських письменників С. Талан «Оголений нерв», Н. Костина «Билет в одну сторону», К. Капошилин «Башня», науково-популярні видання, статті з періодичних видань, в яких розглянуто значення збереження миру для всього людства.

Заходи щодо – 2013-2022 рр. міжнародне десятиріччя зближення культур; та до Всесвітнього дня культурного різноманіття

До Всесвітнього дня культурного різноманіття в ім'я діалогу та розвитку наукова бібліотека підготувала *виставку-плакат «Університетська палітра культур»*. На виставці були представлені яскраві постери, присвячені культурам різних народностей, представники яких навчаються у ТДАТУ. Цікавими для перегляду стали архівні фото FEST «Діалоги культур».

Заходи до Дня Європи

До Дня Європи, який в Україні щорічно відзначається третьої суботи травня, відповідно до Указу Президента № 339/2003 від 19 квітня 2003 року, наукова бібліотека підготувала *тематичну виставку «Свято миру і єдності. День Європи»* та взяла участь у загальноміському заході до Дня Європи «*Європа починається з тебе*», де представила *виставку-плакат «ТДАТУ – інтеркультурний університет»*.

Заходи до Дня працівників сільського господарства.

2021 рік - Міжнародний рік овочів і фруктів

До Дня працівників сільського господарства, який щорічно відзначається в Україні у третю неділю листопада, наукова бібліотека підготувала *тематичну виставку «Унікальні технології NO-TILL»*. Технологія NO-TILL — сучасна система нульового обробітку ґрунту, яка передбачає відмову від оранки землі за допомогою традиційної техніки. В результаті поверхня залишається в нерухомому стані та покривається подрібненими поживними залишками.

Міжнародний день писемності, Міжнародний день рідної мови, День української писемності та мови

До Міжнародного дня рідної мови, з метою популяризації української сучасної книги, наукова бібліотека ТДАТУ на сторінці НБ у Facebook розпочала *Флешбук «Сучасна українська книга»* (<https://www.facebook.com/libtsatu>)

Наукова бібліотека допомагає вивчати новий український правопис. На *тематичній виставці-цитаті «Невмирущі скарби українського слова»* представлені приклади нового правопису та видання з фондів бібліотеки.

Заходи на допомогу навчальному та науковому процесам

Особлива увага в роботі бібліотеки приділяється навчальному процесу та науковій роботі в університеті. Заходи на допомогу навчальному процесу в останні роки стали більш поглибленими та цікавішими завдяки постійному зв'язку з кафедрами та викладачами.

Тематичні виставки на допомогу навчальному та науковому процесам:

- ✓ Видання викладачів ТДАТУ (постійна);
- ✓ Тобі економісте (еколог, механіку, енергетику);
- ✓ Вивчаємо дисципліну (для здобувачів спеціальності 242 «Туризм»);
- ✓ Готуємось до іспитів;
- ✓ Пишемо курсову і дипломну роботу;
- ✓ На допомогу магістрам (за спеціальностями факультетів);

- ✓ Першокурснику! Знайомся та вивчай!;
- ✓ тематична виставка «Періодика аграрного спрямування»;
- ✓ тематична виставка «Землепорядкування в умовах земельної реформи»;
- ✓ тематична виставка «Стартапи, що змусили світ говорити про Україну».

Інформаційний тиждень у науковій бібліотеці

У читальному залі звітного року з 26 січня по 2 лютого проходив інформаційний тиждень, де були представлені колекції нових навчальних та наукових видань за спеціальностями університету.

Серед них видання:

- з готельно-ресторанної справи;
- туризму та туристичної діяльності;
- геодезії і землеустрою;
- економіка, економіка підприємств;
- публічне управління та адміністрування;
- менеджменту тощо.

Всесвітній тиждень грошей - щорічна міжнародна інформаційна кампанія, що включає заходи на фінансову тематику для дітей та молоді. Наукова бібліотека разом із студентами 11 ФБ групи та доцентом Іриною Чкан взяли участь у щорічній міжнародній інформаційній кампанії. Зокрема на художньому абонементі була представлена тематична виставка «Global Money Week».

Літературно-художні тематичні заходи

- ✓ До Дня Святого Валентина наукова бібліотека підготувала виставку-інсталяцію «Історії кохання» та святковий пост на сторінці НБ у Facebook в рамках акції #Читай_досягай.
- ✓ Всеукраїнська акція «#Читай_досягай».

Наукова бібліотека ТДАТУ долучилась до всеукраїнської акції «#Читай_досягай» та запросила всю університетську спільноту, студентство взяти участь у акції разом з усією Україною. Була підготовлена покрокова інструкція для кожного, хто забажав підтримати акцію. Про найцікавіші дописи наукова бібліотека розповіла на сайтах ТДАТУ та НБ (<http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>), на сторінках блогу НБ «БІБЛІО LIFE» (<http://libtsaa.blogspot.com/>) та на Facebook (<https://www.facebook.com/libtsatu>).

- ✓ До 200-річчя від дня народження російського письменника номер один у світі Федора Достоевського. 2021 рік оголошений ЮНЕСКО роком Достоевського – тематична виставка «Філософія Достоевського».
- ✓ До міжнародного жіночого дня наукова бібліотека підготувала виставку-інсталяцію «Велич жіночої краси у мистецтві та літературі».

На виставці були представлені твори художньої літератури, героїні яких відтворені колекційними моделями порцелянових ляльок ручної роботи від видавництва De Agostini,

які подарувала бібліотеці проректор з наукової роботи нашого університету Оксана Єременко.

✓ До Всесвітнього дня поезії – *«Поетичний дивокрай. Дар місцевих поетів»*.

Наші земляки – поети Запорізької області, які радують наші душі віршами, подарували свої книги науковій бібліотеці ТДАТУ: Олег Гончаренко, Олександр Прихненко, Тетяна Сітнікова, Ольга Бабкова, Віктор Семеновський, Олена Бузан, Ольга Данник, Любов Золотарьова, Олесь Дзигія, Людмила Дзвоник, Тетяна Данілевська.

✓ **Національний тиждень читання**

Наукова бібліотека разом із студентами ТДАТУ приєдналася до загальнонаціональної акції *«Національний тиждень читання»*, яка проходила з 13-го до 19-го грудня звітного року у межах українського культурного простору.

Метою Національного тижня читання є залучити до читання художньої літератури молодь, яка на сьогодні читає набагато менше.

Учасники акції зробили цікаві пости на тематику читання у різних соціальних мережах: Facebook, Instagram, на блозі БІБЛІО LIFE. Найцікавіші з постів були представлені на сторінках веб-сайту наукової бібліотеки та ТДАТУ.

✓ **Фотомарафон «Зустрічай весну»**

Наукова бібліотека у березні звітного року розпочала *фотомарафон «Зустрічай весну»*, присвячений Всесвітньому дню творчості. Сторінки соц. мереж учасників марафону замайорили весняними фото.

Кожен момент часу, як і кожна людина в нашому світі, – унікальний. Весна – найбільш обнадійлива пора року. Саме навесні ми ніби заново народжуємось, очікуємо позитивних змін і набагато більше мріємо. І як сказав відомий японський письменник і перекладач Харукі Мураками: – «Весна – це така пора року, коли дуже добре починати щось нове».

Літературно-художні виставки:

- *Володимир Малік. Історик і романіст;*
- *Завжди сучасна Леся Українка;*
- *Фантастичні світи Лема та Уеллса;*
- *Живописець, який шокував світ, тощо.*

Інформаційно-культурна мозаїка - сайти НБ, ТДАТУ

У зв'язку з ситуацією по COVID-19 великий пласт культурно-просвітницької роботи перейшов у віртуальну площину. На сайтах НБ і ТДАТУ було представлено 181 бібліотечний прес-реліз до визначних дат та ювілеїв видатних людей, тощо. Фонди бібліотеки розкривались через віртуальні книжкові полиці, віртуальні виставки, відео презентації. Висвітлювались наступні теми:

- *Дмитро Моторний. Пам'ятаємо видатного аграрія;*
- *Голокост – злочин проти людства;*

- *Збережи планету! День навколишнього середовища;*
- *Вода - життя Планети. Всесвітній день водних ресурсів;*
- *Збережи землю для нащадків! Всесвітній день Землі;*
- *Європейський Союз – унікальне об'єднання країн Європи;*
- *День пам'яті українців, які рятували євреїв під час Другої світової війни;*
- *Миротворці – ті, що захищають життя;*
- *Подвиг заради майбутнього. День українського добровольця*
- *Гривня – національна валюта Незалежної України;*
- *Декларація про державний суверенітет України;*
- *До свята рідного Мелітополя;*
- *Дайджест періодика місяця - підготовлено – 13 дайджестів тощо.*

Мультимедійні презентації, відео-презентації, віртуальні виставки

Гідне місце у роботі НБ займають мультимедійні відео-презентації до заходів та оглядів-бесід, віртуальні виставки.

У звітному році було розроблено мультимедійні презентації:

- ✓ *«Хвилями життя. Поетка Леся»;*
- ✓ *«Академічна доброчесність – запорука якості освіти»;*
- ✓ *«Бібліотека завдовжки в життя», та ін.*

У віртуальній рубриці «RESTART: перезавантаження. Не зупиняйся на прочитаному» представлено 9 відео.

- ✓ Теми:
 - *«Топ-10 книг. Читацький рейтинг 2020 року» (293 перегляди);*
 - *«Прочитай і посміхнись 1-го квітня!» (274 перегляди);*
 - *«Гаряча десятка книг для літнього відпочинку» (167 переглядів) ;*
 - *«Десятка українських книг. Новинки осені» (286 переглядів);*
 - *«Українські книжки - ювіляри 2021 року» (145 переглядів);*
 - *«Український кіноекрин. Книги, які варто побачити» (286 переглядів);*
 - *«День, у який народилися генії» (371 перегляд);*
 - *«Магістралями життя. Павло Тичина» (до 130 річчя від дня народження) - (522 перегляди);*
 - *«Чтиво із новорічним смаком» (перегляди) .*

Відео-презентації до визначних дат та ювілеїв видатних людей:

- *Україна. Незалежність. Гідність. Свобода (33 перегляди);*
- *Премія геніїв. Нобелівські лауреати (28 переглядів);*
- *Академічна доброчесність - запорука якості освіти (69 переглядів);*

- *Таврійський ДАТУ: крок за кроком у добу Незалежності України* (434 перегляди);
- *Ти у мене єдина – Україна* (5600 переглядів);
- *Освіта. Навчання. Знання* (20 переглядів);
- *Нікола Тесла – фізик із майбутнього* (26 переглядів);
- *Геній сучасності – Ілон Маск* (33 перегляди);
- *Українські династії. Сімейний альбом* (46 переглядів);
- *Світ мистецтва Георгія Нарбута* (203 перегляди);
- *Українська оселя. Етнографічна колекція у науковій бібліотеці ТДАТУ* (185 переглядів);
- *Бібліотека завдовжки в життя* (68 переглядів).

Медіа-заходи

На кураторських годинах в студентських групах проводяться медіа-заходи. Відділ обслуговування користувачів - **26** тем.

Написано нових – 1:

- *«Геній сучасності – Ілон Маск»*

Проведено медіа-бесід – 7:

- *11 столиць України* – місце проведення студентська аудиторія / 2 кураторські години;
- *50 винаходів, які Україна подарувала світові* – місце проведення студентська аудиторія / 1 кураторська година;
- *IT-технології в сільському господарстві* - місце проведення студентська аудиторія / 2 кураторські години;
- *Українські династії. Сімейний альбом* - місце проведення студентська аудиторія / 1 кураторська година;
- *Таємниці душі Гоголя* - місце проведення студентська аудиторія / 1 кураторська година.
 - *Всеукраїнський інтелектуальний батл серед студентів ЗВО України «Велесова ніч».* Питання вікторини стосувалися свята Хеловін (за матеріалами книг, фільмів-жахів, традицій святкування у різних країнах світу). Гість заходу - Дара Корній (Мирослава Іванівна Замойська) — сучасна українська письменниця жанру фентезі, журналістка. Команда ТДАТУ та її капітан Світлана Ускова, зайняли друге місце. Усі гравці отримали сертифікати, а переможці призи – сучасні українські книги.

Саме життя вимагає від бібліотек якісно нового підходу до організації соціокультурно-просвітницької роботи, але незмінним має залишатися прагнення до формування у студентів справжніх ціннісних орієнтирів.

Традиційні та віртуальні заходи відділу стали помітним явищем у житті університету, були спрямовані на виховання справжнього громадянина-патріота України,

утвердження любові до Батьківщини, духовності, моралі, культури, шанобливого ставлення до національних надбань українського народу, наслідування найкращих прикладів мужності борців за свободу та незалежність України.

За звітний період offline та online заходи відвідали **38070** користувачів.

3.ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА ОСВІТИ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ

Інформаційна та довідково-бібліографічна діяльність бібліотеки підпорядкована систематичному та якісному інформаційному забезпеченню наукової та освітньої діяльності університету.

Характерною ознакою діяльності відділу науково-бібліографічної та інформаційної роботи у 2021 році стали карантинні обмеження, які діяли, практично, упродовж всього року. Ці обмеження вплинули на проведення традиційних інформаційно-ділових заходів, проте активно розвивались on-line послуги.

Фахівці проводять наступну роботу:

- супровід сайтів періодичних видань ТДАТУ на платформі OJS;
- інформаційно-консультативний супровід в оформленні періодичних видань та публікацій згідно міжнародних та національних вимог;
- популяризація результатів наукової діяльності шляхом просування періодичних видань у міжнародний науковий простір (національні та міжнародні проекти, повнотекстові та реферативні бази даних, наукометричні ресурси);
- моніторинг наукометричних даних щодо впливовості видань;
- моніторинг публікаційної активності вчених та рейтингів університету.

3.1 Науково-бібліографічна робота

У 2021 році підготовлено 9 випуск продовжуючого покажчика **«Бібліографічний покажчик публікацій працівників ТДАТУ»**

- Бібліографічний покажчик публікацій працівників ТДАТУ. – Мелітополь, 1977. –
 - ✓ Вип. 9 (2016 – 2020 роки), ч. 1. – 2021. – 429 с.
 - ✓ Вип. 9 (2016 – 2020 роки), ч. 2. – 2021. – 356 с.
 - ✓ Вип. 9 (2016 – 2020 роки), ч. 3. – 2021. – 188 с.
 - ✓ Вип. 9 (2016 – 2020 роки), ч. 4. – 2021. – 352 с.

Загальна кількість представлених записів – 5339.

У 2021 році були підготовлені та видані наступні покажчики серії **«Біобібліографістика провідних вчених ТДАТУ»:**

Надикто Володимир Трохимович: біобібліографічний покажчик основних публікацій з 1982 по 2020 роки / ТДАТУ; наукова бібліотека; укладачі Г. Д. Попазова, Н. М. Семенюк, С. В. Вовченко. - 3-є вид. перероб та доп. – Мелітополь, 2021. – 82 с. - (Біобібліографістика провідних вчених) – 354 назви;

Морарь Микола Васильович: біобібліографічний покажчик основних публікацій автора з 1986 по 2021 роки / Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного; укладач Н. М. Семенюк. - Мелітополь, 2021. – 24 с. – 90 назв;

Синяєва Людмила Василівна: біобібліографічний покажчик основних публікацій з 1994 по 2021 роки / ТДАТУ; наукова бібліотека; укладачі: Н. В. Шульга, Г. Д. Попазова. - Мелітополь, 2021. - 52 с. -(Біобібліографістика провідних вчених ТДАТУ) – 179 назв.

Загальна кількість представлених джерел – 623.

Тематичні науково-бібліографічні покажчики

Метабібліографія серії «Біобібліографістика провідних вчених ТДАТУ»: науково-бібліографічний покажчик / ТДАТУ; наукова бібліотека; укладач О. В. Мосюр. – Мелітополь, 2021. – 8 с.

Загальна кількість представлених джерел – 38.

Історико-бібліографічний нарис

Підвищення ефективності технологічних процесів і обладнання харчових виробництв і переробки сільськогосподарської продукції: наукова школа : істор.-бібліограф. нарис / ТДАТУ; укладач С. В. Вовченко; наук. конс. д.т.н. К. О. Самойчук. - Мелітополь, 2021. – 40 с.

Загальна кількість представлених джерел – 95.

Бюлетень нових надходжень

Бюлетень нових надходжень / ТДАТУ, наукова бібліотека; уклад. О. В. Мосюр – Мелітополь, 2021. – 47 с. – 279 назв;

Бюлетень нових надходжень / ТДАТУ, наукова бібліотека; уклад. Г. Д. Попазова – Мелітополь, 2021. – 36 с. – 178 назв.

Загальна кількість представлених джерел – 457.

Загалом в покажчиках презентовано – 6552 джерела.

3.2 Інформаційне супроводження НДР в режимі ДОК та ВРІ. .

На сьогоднішній день у режимі вибіркового розповсюдження інформації (ВРІ) інформується 25 абонентів.

У 2021 інформаційне супроводжування виконувалося за наступними темами:

- ✓ *Розробка інтенсивних технологій виробництва плодоовочевої продукції у відкритому ґрунті за умов сухого степу України*
 - Плодівництво (к. с. г. н. О. М. Алексєєва);
 - Кормові трави (к. с. г. н., доцент Л. В. Тодорова);
 - Інтенсивний захист садів (к. с. г. н., доцент Л. В. Розова);
 - Овочівництво відкритого та закритого ґрунту (к. с. г. н., доцент Г. В. Нінова).
- ✓ *Енергоємні системи електрообладнання елеваторів (к. т. н. М. В. Постнікова);*

- ✓ *Розробки установок для калібрування насіння плодкових кісточкових культур (к. т. н. Л. Ю. Бондаренко);*
- ✓ *Динаміка руху причепних агрегатів (д. т. н., проф. О. М. Леженкін);*
- ✓ *Перспективні сорти черешині (к. с. г. н. І. Є. Іванова);*
- ✓ *Екологічний стан малих річок Запорізької області (к. с. г. н. В. П. Скиба);*
- ✓ *Утилізація осадів стічних вод (к. т. н. С. І. Мовчан);*
- ✓ *Актуальні проблеми сучасної науки у закладах вищої освіти (кафедра технічної механіки та комп'ютерного проектування ім. професора В. М. Найдиша)*
 - Алгоритми системи Scopus, WOS та Google Scholar;
 - Методики ефективного використання міжнародних баз цитування;
 - Європейські стандарти в освіті;
 - Презентаційні матеріали для підвищення ефективності викладання дисциплін.

Підготовлені списки літератури:

- к. с. г. н. О. М. Алексеєвої - 15 списків, джерел – 380.
- кафедрі ТМ та КП ім. проф. В. М. Найдиша - 3 списки, джерел – 60.
- к. с. г. н. І. Є. Іванової - 3 повідомлень, джерел – 22.
- д. т. н. О. М. Леженкіна - 3 повідомлення, джерел – 32.
- к. т. н. М. В. - 3 повідомлення, джерел – 37.
- к. т. н. С. І. Мовчана - 5 повідомлень із заг. кількістю джерел – 44.
- к. с. г. н. В. П. Скиби - 1 повідомлення, джерел – 3.
- к. т. н. Л. Ю. Бондаренко - 5 повідомлення, джерел – 69.

Загальна кількість повідомлень – 38.

Загальна кількість джерел – 647.

В режимі ДОК (диференційне обслуговування керівників) інформується проректор з науково-педагогічної роботи, к. т. н., доцент О. П. Ломейко. Інформування проводиться в режимі електронної доставки документів. Тема інформування – Вища школа України. Інформування здійснюється по мірі надходження матеріалів та за разовими запитами абонента.

У поточному році абонент ДОК отримав 4 повідомлення із загальною кількістю джерел – 58.

3.3 Формування інформаційної культури та інформаційно-цифрової компетентності здобувачів вищої освіти.

Академічна доброчесність

Для закладів вищої освіти соціальним замовленням інформаційного суспільства слід вважати забезпечення належного рівня інформаційної культури студента, необхідної для конкретної професійної діяльності. Проблема формування інформаційної культури майбутнього фахівця набуває в умовах інформатизації суспільства особливої значущості, а сама інформаційна діяльність є і чинником, і показником розвитку інформаційної культури особистості.

Заняття з інформаційної культури користувача вже є традиційними. Як правило, для перших курсів це знайомство з інформаційними ресурсами бібліотеки, у т. ч.

електронними базами даних, якими вони можуть скористатися. Теоретичні знання підкріплюються одразу практичними завданнями. Старші курси та магістри знайомляться з віддаленими ресурсами, повнотекстовими базами даних, репозитарієм наукової бібліотеки ТДАТУ, правилами оформлення наукових робіт згідно ДСТУ.

Загальна кількість занять з інформаційно-цифрової компетенції користувача – 11.

- 1 – 2 курси – 7 занять

- магістри – 4 заняття

Загальна кількість присутніх – 126 користувачів.

Фахівцями відділу підготовлені відео презентації:

- *Інформаційна культура користувача (1- 2 курс)*

- *Інформаційна культура користувача (3-4 курс)*

- *Інформаційна культура користувача (магістри)*

- *Для аспірантів та дослідників: необхідні та корисні посилання*

Культура академічної доброчесності та запобігання плагіату

Наукова бібліотека відіграє одну з ключових ролей у формуванні культури академічної доброчесності.

У 2021 році фахівці бібліотеки були оновлені презентації по даній темі. В рамках заняття студентів знайомили з поняттям «академічна доброчесність», засадами академічної доброчесності у закладах освіти США, Європи,

України, нормативно-правовими документами, які забезпечують академічну доброчесність в ТДАТУ, що таке «плагіат» і яку шкоду він може заподіяти. Всі заняття проводились з урахуванням санітарних вимог до роботи в умовах пандемії.

На сайті наукової бібліотеки розміщена рубрика «Академічна доброчесність», де представлені нормативні документи, офіційні документи ТДАТУ з даного питання, перелік видань з посиланнями на повний текст тощо.

До Міжнародного дня академічної доброчесності, який відзначається 21 жовтня була підготовлена віртуальна книжкова полиця та бібліотечний прес-реліз.

На офіційному YouTube каналі наукової бібліотеки демонструється *відео-презентація «Академічна доброчесність - запорука якості освіти»*.

Загальна кількість занять з академічної доброчесності – 12.

1 – 2 курси – 12 занять.

Загальна кількість присутніх – 189 користувачів.

3.4 Підтримка наукових фахових періодичних видань Університету

З 2019 року працівники НБ здійснюють консультування науковців і представників редакцій наукових періодичних видань, організаційних комітетів наукових конференцій, су т.ч і студентських щодо оформлення самих видань, статей, бібліографії відповідно до міжнародних та вітчизняних стандартів. Продовжилось інформування представників

редакцій наукових видань щодо умов формування Переліку та вимог, дотримання яких є необхідним для присвоєння виданням категорій «А» або «В».

Станом на грудень 2021 року до Переліку наукових фахових видань України увійшло 3 наукові періодичні видання Університету:

- Праці Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ISSN: друковане - 2078-0877)
- Науковий вісник Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного
- Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) = Scientific papers of Tavria state agrotechnological university (economic sciences)

Періодичні видання ТДАТУ представлені та індексуються у Crossref, Google Scholar, AGRIS, «Україна наукова», Наукова періодика України НБУ ім. В. І. Вернадського, Bielefeld Academic Search Engine (BASE), Directory of Open Access Journals (DOAJ).

Публікації періодичних видань на платформі OJS, які входять до бази даних «Наукова періодика України», індексуються у BASE (Bielefeld Academic Search Engine), Google Scholar, Directory of Open Access Journals (DOAJ). Тому зростає представництво наукових періодичних видань Університету в електронних каталогах закордонних бібліотек.

У поточному році бібліографами були відредаговані:

- 1 випуск наукового фахового видання «Праці Таврійського державного агротехнологічного університету»;
- 2 електронних наукових фахових видання «Науковий вісник Таврійського державного агротехнологічного університету»;
- 3 збірки науково-практичних конференцій.

Всього:

- статті – 242;
- джерела – 1922;
- індекс УДК – 242.

Здобувачу вищої освіти – аспіранту Верещазі О. Л. відредагувано список цитованих джерел у дисертації - джерел – 185;

Відредаговано список використаних джерел у монографії «Механіко-математичні дослідження сільськогосподарських машин та агрегатів» - 100.

Фахівці НБ навчають та консультують дослідників щодо підвищення публікаційної активності:

- належна ідентифікація авторів Університету в міжнародному науковому просторі;
- доступу та ефективного використання освітніх, наукових вебресурсів та сервісів;
- вибору видання для опублікування результатів досліджень;
- визначення наукометричних показників авторів (кількості документів, кількості цитувань та індексу Гірша) відповідно до баз даних наукових цитувань Scopus, Web of Science;
- розміщення результатів наукових досліджень в електронних архівах відкритого доступу: ЕІАКРІ, інших тематичних архівах;
- визначення індексу УДК;

- актуалізації даних про них та їхній науковий доробок у Google Scholar, Scopus, Web of Science та системах ідентифікації науковців ORCID та ResearcherID (Publons), також розміщення результатів наукових досліджень в Репозитарії elarTSATU.

Для авторів та укладачів наукових, навчальних та навчально-методичних видань були підготовлені:

Вимоги до оформлення наукових, навчальних та навчально-методичних видань : рекомендації / ТДАТУ; наук. бібліотека; уклад.: Н. Семенюк. – Мелітополь: [б.в.], 2021. – 16 с.

Рекомендації розроблені на основі законодавчих актів та нормативно-правових документів України з видавничої діяльності і надають загальну інформацію щодо оформлення обкладинки, титульної сторінки, звороту титульної сторінки і кінцевої титульної сторінки наукових, навчальних та навчально-методичних видань.

3.5 ЕДД (електронна доставка документів)

Карантинні обмеження в обслуговуванні перенесли інформаційно-бібліографічні послуги в електронне середовище.

Онлайн-послуга "Електронна доставка документів" надала можливість віддаленим користувачам бібліотеки замовляти електронну копію друківаних документів з її фондів, а саме статей із журналів та збірників, авторефератів, фрагментів монографій.

Послугою електронна доставка документів в науковій бібліотеці ТДАТУ:

- ✓ скористалось – 53 абоненти ;
- ✓ надіслано – 76 повідомлення;
- ✓ кількість надісланих копій джерел – 339;
- ✓ кількість скопійованих сторінок – 3735.

3.6 Бібліометрика університетської науки.

Навчання та консультування дослідників щодо підвищення наукової активності

Одним із пріоритетних завдань бібліотеки є підтримка досліджень університету. Протягом звітного року фахівці відділу науково-бібліографічної та інформаційної роботи продовжували активну роботу в напрямку бібліометричного моніторингу та аналізу інформаційних ресурсів. З метою просування наукових доробків університету у світовий простір, надавалась інформаційно-консультативна допомога дослідникам у реєстрації в ідентифікаторах ORCID, Google Scholar, ResearcherID. Робота в Google Scholar сьогодні полягає у супроводженні та редагуванні профілів дослідників університету. Впродовж року проводилось:

- редагування профілів в Google Scholar – 58.
- створено 4 профілю дослідників
- внесені записи – 74.
- видалено записів – 112.
- створено та відредаговано ідентифікаторів Міжнародного реєстру ORCID – 4.
- відредаговано профілів дослідників у Scopus -11

Найпоширенішими питаннями при редагуванні профілю є: неправильна транслітерація прізвища латиницею, відсутність англійської афіліації, присутність у профілі публікацій авторів-тезко.

Співпраця фахівців відділу із бібліографічною та реферативною базою даних Scopus продовжується. У 2021 році були об'єднані декілька профілів у Єременко Д. В., Верхоланцевої В. О., Чебанової Ю. В., Ярчук А. А. (некоректна транслітерація прізвища). У Данченко М. М. та Гавриленко Є. А. - помилка у афіляції із закладом освіти. Наново створений профіль Щербині В. В. (всі публікації дослідниці були віднесені до її тезки). У 2021 році були проведені 38 експрес-тренінгів та 155 консультацій щодо роботи з ресурсами Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та головної сільськогосподарської бібліотеки України, повнотекстовими базами наукової періодики, авторефератами дисертацій, правилами реєстрації та здійснення пошуку в міжнародних базах цитувань Scopus та Web of Science, українській пошуковій системі OUCI.

За запитами дослідників ТДАТУ проведено:

- пошук джерел у міжнародних базах цитувань Scopus та WOS - 17 запитів / 208 джерел.

3.7 Моніторинг публікаційної активності дослідників ТДАТУ

Щоквартально проводився Моніторинг публікаційної активності дослідників ТДАТУ у Scopus та Web of Science, всього – 4. Підсумковий Моніторинг за 2021 рік представлений у вигляді мультимедійної презентації. Всі результати моніторингів були представлені на сайтах наукової бібліотеки та університету.

3.8 Наукові школи ТДАТУ

На сайті ТДАТУ у розділі НАУКА <http://www.tsatu.edu.ua/nauka/n/naukovi-shkoly/> представлено 12 наукових шкіл Університету. Щороку бібліографи редагують та доповнюють інформацію щодо розвитку шкіл. Також майже щороку видається за матеріалами досліджень історії школи Історико-бібліографічний нарис.

У 2021 р. з метою розкриття наукового потенціалу одного з провідних аграрних вузів Півдня України, наукова бібліотека пропонує вашій увазі шостий випуск проекту «Наукові напрями ТДАТУ» - «Наукова школа к.т.н. Ф. Ю. Ялпачика «Підвищення ефективності технологічних процесів і обладнання харчових виробництв і переробки сільськогосподарської продукції» <http://elar.tsatu.edu.ua/handle/123456789/15426>

Історико-бібліографічний проєкт «Наукові напрями ТДАТУ» знайомить користувачів з науковою школою «Підвищення ефективності технологічних процесів і обладнання харчових виробництв і переробки сільськогосподарської продукції», яка сформувалась у 2000-х роках, засновником і науковим керівником якої був к. т. н., професора Ф. Ю. Ялпачик, а зараз його справу продовжує доктор технічних наук, професор К. О. Самойчук.

Також у 2021 році була створена сторінка наукової школи д.т.н., директора НДІ, старшого наукового співробітника О. Г. Караєва «Проблеми механізації і автоматизації в галузі розсадництва і садівництва плодкових культур».

Підвищення ефективності технологічних процесів і обладнання харчових виробництв і переробки сільськогосподарської продукції: наукова школа : істор.-

бібліограф. нарис / ТДАТУ; укладач С. В. Вовченко; наук. конс. д.т.н. К. О. Самойчук. - Мелітополь, 2021. – 40 с.

Загальна кількість представлених джерел – 95.

Редагувались і поповнювались розділи сайту бібліотеки «Бібліометрика ТДАТУ» і «Дослідникам» новою корисною інформацією.

3.9 Довідково-бібліографічна робота

Протягом року в режимі «запит-відповідь» здійснювалось оперативне задоволення інформаційних потреб користувачів.

Фахівцями відділу виконано довідок:

- ✓ тематичні – 892
- ✓ «Віртуальна довідка» – 234
- ✓ в автоматизованому режимі – 2609

Фахівці відділу надають консультативну та практичну допомогу дослідникам у редагуванні списків цитувань. Списки редагуються згідно ДСТУ 8302:2015, ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 або відповідно до вимог видання. У 2021 році відредаговані списки цитованих джерел у дисертації О. Л. Верешаги, виправлено опис джерел, цитованих в колективній монографії д. т. н., проф. О. М. Леженкіна, надана практична допомога у описі джерел для іноземних видань: С. І. Мовчану, О. В. Сушко, В. С. Попрядухіну, Н. В. Білоус, М. В. Постніковій, О. Г. Караєву, Л. Ю. Бондаренко та ін.

Кількість консультацій, наданих користувачам – 155.

Протягом року фахівці відділу визначали коди УДК для дисертацій, підручників і навчальних посібників, наукових статей викладачів та для студентських наукових робіт.

Загальна кількість виконаної послуги – 274.

Для керівництва університету у поточному році були підготовлені наступні довідки:

- ✓ Публікації д.т.н., професора, чл.-кор НААН України В. М. Кюрчева за 2020-2021pp.;
- ✓ Публікації д.т.н., професора, чл.-кор НААН України В. Т. Надикто за 2016-2020 pp.;
- ✓ Список наукових публікацій дослідників ТДАТУ у виданнях з імпаکت-фактором (Scopus та WOS);
- ✓ Публікації дослідників кафедри ГЕС у Scopus та WOS;
- ✓ Наявність публікацій у д.т.н., чл.-кор. НААН України, дослідників ТДАТУ проіндексованих у Scopus та WOS

Також довідки надавались окремим кафедрам для показників рейтингу: каф. іноземних мов (Н. В. Білоус), каф. ТКМ (Л. М. Чернишова), каф. менеджменту (Н. І. Бочарова), каф. ГЕС (В. П. Скиба), каф. суспільно-гуманітарних наук (Л. В. Шлеїна), каф. ОПХВ (В. О. Верхоланцева) та ін.

Загальна кількість довідок для кафедр – 16.

Он-лайн-послуга «Віртуальна довідка», спрямована на оперативне виконання разових запитів, пов'язаних з пошуком інформації для віддалених користувачів, стала, також, платформою для надання консультацій, роз'яснень, рекомендацій, порад.

У 2021 році «Віртуальною довідкою» надано довідок – 234.

Скористалися «Віртуальною довідкою» – 72 користувача.

Тематика запитів різнопланова : найбільш запитів з пошуку статей за власним науковим інтересом у міжнародних базах цитувань Scopus та WOS (І. Є. Іванова, О. В. Сушко, С. І. Мовчан, О. О. Вершков, М. В. Постнікова та ін.). Наступний рівень питань - оформлення списку посилань відповідно ДСТУ 8302:2015 та міжнародних стилів, систематизація наукових статей по УДК, перевірка журналу на предмет «хижацького видання», квартал наукового журналу. Багато запитів щодо оформлення видання, підготовленого дослідниками ТДАТУ (оформлення титульної сторінки, опис, УДК, авторський знак та ін.)

4. ФОРМУВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДРУКОВАНОГО ФОНДУ БІБЛІОТЕКИ

4.1 Структура та склад фонду

На **01.01.2022** р. фонд власних ресурсів бібліотеки складає – **419280 прим.**, у т. ч. друковані видання **377075 прим.** (361609 - НБ та кафедральний 15466). Фонд бібліотеки універсальний та багатогалузевий.

Структура бібліотечного фонду

Табл. 8

<i>Видання</i>	<i>Кількість примірників</i>
Книги	286343
у т.ч. Рідкісні та цінні	2602
Періодика	32492
Неопубліковані	5667
Інші видання	36338
Кафедральні БП	15466
Електронні носії (CD)	769
Мережеві локальні документи	30736
Всього	419280

В сучасних умовах доводиться співвідносити потреби в оновленні фонду з фінансовими можливостями університету. Наразі більшість літератури закупляється в одиничних екземплярах, що унеможливує книгозабезпечення навчальних дисциплін актуальною літературою. Робота по закупівлі літератури велася з видавництвами, які в свою чергу надавали інформацію про наявність літератури та план друку нової. Кількість примірників та кошти на придбання літератури узгоджувалися з проректором з НВР. Навчальна та наукова література була придбана у видавництві «КОНДОР».

Розподіл коштів за роками на комплектування

Табл. 9

придбано	2019	2020	2021
книги (грн.)	97065.79	56935.00	86644.00
у т.ч. подарунки	64748.00	49121.65	74564.00
періодика	116452.18	78919.44	83997.00
Всього за рік	168188.65	184976.09	170641.00

Основні джерела поповнення друкованого фонду

Табл. 10

Джерела надходження друкованих видань	примірників		
	2019	2020	2021
За рахунок коштів університету, БФ «Таврія» та профком	177	249	150
Безкоштовно від кафедр ТДАТУ	121	597	101
В дар від організацій, фондів та фізич. осіб	804	578	1185
книгообмін	-	-	5
Замість загубленої читачами	63	72	73
Передплата на вітчизняні періодичні видання	761	724	517
Всього за рік	1926	2220	2031

4.2 Нові надходження

Впродовж року фонд бібліотеки поповнювався періодичними виданнями за передплатою через АТ «Укрпошта», а також періодичними виданнями, що надходили в дар, які є в деяких випадках чи не єдиним джерелом отримання інформації з окремих питань.

Наукова бібліотека з року в рік ініціює акцію «Подаруй бібліотеці книгу». Завдяки цьому джерелу, бібліотечні фонди суттєво поповнилися не лише дублетними, а й новими примірниками видань та рідкісними виданнями

За рішенням Вченої Ради видання викладачів університету надходять впродовж навчального року від 3 до 20 прим. Співробітники ведуть реєстр всієї літератури виданої професорсько - викладацьким складом університету.

У бібліотеці сформовано оптимальне ядро періодичних видань: **97** назв: **23** – газет; **74** – журналів.

В поточному році отримано:

- в дарунок від викладачів та інших приватних осіб – **1185** прим.
- книгообмін - **5** прим.
- Наукові видання: **46** авторефератів дисертацій; **33** дисертації; **37** звітів з НДР.
- за рішенням Вченої ради, підручники, навчальні посібники та наукові видання, видані викладачами ТДАТУ - 101 прим.
- заміна втрачених - **73** прим.
-

Динаміка надходження бібліотечного фонду

Табл. 11

Роки	Всього документів	Нові надходження	%	Книги	Періодичні видання	Електронні видання CD
2019	364618	1926	0,53	997	761	1
2020	364347	2220	0,61	882	724	--
2021	361609	2031	0,56	1313	517	-

В цілому у комплектуванні фонду відбулися наступні зміни:

- зменшилась загальна кількість примірників бібліотечного фонду. Це пов'язано зі списанням застарілих та зношених книг і періодичних видань.

Бібліотечний фонд за цільовим призначенням (нові надходження)

Ретельний облік усіх нових надходжень до бібліотечного фонду за навчальними дисциплінами дає можливість бібліотеці аналізувати політику комплектування. У структурі фонду за примірниками залишаються домінуючою групою навчальні видання і складають близько **52%**, але за більшістю дисциплін потребують актуалізації.

Бібліотечні фонди за цільовим призначенням

Табл. 12

№№	За типами	Кільк.прим.	%
1	наукова	71331	19.7
2	навчальна	188340	52
3	художня	28516	7.9

Сьогодні пріоритетним є комплектування фондів читального залу бібліотеки, тому що більшість літератури закупляється в одиничних екземплярах (висока ціна), що ускладнює забезпечення навчальних дисциплін актуальною літературою.

Рух книжкового фонду (примірників)

Табл. 13

Рік на 01.01.20	книжковий фонд (всього)	надійшло	вибуло	ріст фонду			
					навч.	наук.	худож.
2019	364618	1926	954	972	190439	71110	28238
2020	364347	2220	2101	119	190838	71200	28344
2021	361609	2031	4769	-2738	188340	71331	28516

Бібліотека докладє максимум зусиль для формування якісного книжкового фонду. В структурі фонду питома вага літератури наукового та навчального змісту українською мовою.

Склад фонду за мовами

Табл. 14

Рік	Всього	держ. мова	іноземна мова (у т.ч. рос.)	Надійшло за рік	держ. мова	іноземна мова (у т.ч. рос.)
2019	364618	188319	176299	1926	1678	248
2020	364347	189420	174927	2220	1685	535
2021	361609	186499	175110	2031	1100	562

4.3 Актуалізація та збереження фонду

Збереження бібліотечного фонду – це система організаційних, технічних і технологічних заходів, які забезпечують захист документів на всьому його шляху в бібліотеці.

Робота з фондом бібліотеки була спрямована на покращення його основних властивостей: збереження, цілісності, мобільності, відкритості, впорядкованості.

В поточному році: надавалась інформація на сайт бібліотеки:

- розділ «Нов надходження» - 5
- рубрика «Книга тижня» - 5
- бюлетень нових надходжень - 2

В процесі ретровводу в службовому каталозі відбирались також картки до внесення в базу РіЦ. Так, у поточному році база доповнилася 22 назвами репринтів.

Серед заходів, що забезпечують збереження книжкових фондів, особливе місце має переоблік фондів. Згідно листа МОН України № 2.1/10-2204 від 19.09.2016 р. щодо проведення інвентаризації книжкових пам'яток, що зберігаються у бібліотеках, музеях, архівах, була проведена перевірка фонду **ОЦ – 177** прим.; **РіЦ - 2584** прим. і складено підсумковий акти.

Проведення інвентаризації є обов'язковою. Регламентуючим документом є наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014р. №879 «Про затвердження Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань» (зі змінами від 04.10.2016). Інвентаризація бібліотечних фондів проводилась згідно з «Перспективного плану. поетапної перевірки бібліотечних фондів наукової бібліотеки ТДАТУ на 2021-2025 рр.»

Протягом року велась планова робота з боржниками. За звітний період ліквідовано 32 боржники, до фонду повернуто 169 книг.

Видача підручників читачам відбувалася за умови повного розрахунку з бібліотекою. Заборгованість залишилась на рівні минулого року - 207 боржників.

Табл. 15

Кількість боржників	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Абонемент навчально-наук. літ-ри	190	197	202
Читальний зал	-	-	21
Абонемент художньої літ-ри	14	10	14
Всього	204	207	237 +

Статус бібліотеки визначається не лише кількістю фонду друкованих видань, обсягом передплати, а й тим, яким електронним ресурсом вона володіє, на скільки готова надати доступ до світових інформаційних ресурсів.

Списання книжкового фонду

З метою раціональної організації бібліотечних фондів відділ організує відбір та списання застарілих і зношених документів. Усього у 2021 році з фонду бібліотеки вилучено **4769** прим.з них:

- фізично зношені – 4359 прим.;
- періодичні видання – 402 примірників (закінчився термін зберігання);
- електронні видання – 8.

У зв'язку зі списанням та вилученням із фонду значної кількості фізично зношеної літератури, та тієї що не має попиту (прим.), відбулося зменшення фонду на **2738** прим., складено актів на списання – **2/4769** прим..

Організація інформаційно-пошукового апарату

До інформаційно-пошукового апарату бібліотеки належить система каталогів та картотек. Пошуковий апарат бібліотеки створюється як в електронному, так традиційному вигляді. У розпорядженні користувачів і працівників наукової бібліотеки система каталогів і картотек що включає в себе:

Каталоги

- алфавітний службовий
- алфавітний читацький
- систематичний читацький
- топографічний

Картотеки

- дисертацій та авторефератів
- звітів з НДР
- методичні матеріали до дисциплін ТДАТУ
- періодика (поточний рік)

БД Електронного каталогу - 7

- БД TSATU – Фонд бібліотеки
- БД RB – Рідкісні та цінні видання
- БД PPS- Публікації викладацького складу
- БД STORY – Історія та сьогодення ТДАТУ
- БД RBM – Наукові праці бакалаврів та магістрів
- БД PATENTS - Патентний фонд ПВС ТДАТУ
- БД NDR - Звіти з НДР ТДАТУ

У 2021 році, за рішенням методради бібліотеки, БД «ASE - Сучасна спеціальна освіта», БД «LibWorld - Світ бібліотеки» були об'єднані з БД «TSATU».

Інші БД – 6 – Службові

- БД KNZ Книгозабезпеченість
- БД Періодика- архів
- БД підзвітів підрозділів - 3

Формування друкованих каталогів та картотек

Табл. 16

Назва процесу		кількість	
		2020	2021
систематизація нових надходжень	назва	504	949
складання бібліографічного опису	опис	330	233
роздрукування: - карток	картка	2349	3288

- книжкових формулярів	формуляр	2220	1774
вилучення карток з каталогів, карт-к к	картка	1178	2138
редагування каталогів і картотек, у т.ч.		130	
- зміна індексів	картка	91	9
- інше		39	
оформлення нових роздільників	роздільник	171	104
оформлення карток для АПП			91

У процесі ретроконверсії проводилася робота з редакції каталогів та облікових картотек. Зношені картки замінювались на нові, постійно редагувалися каталоги і картотеки щодо розстановки, виправлення помилок, доповнення відсутніми картками, уточнювались формулювання назв розділів.

5. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ БІБЛІОТЕКИ

Формування та розвиток електронних ресурсів сучасного інформаційного освітнього середовища ЗВО, надання дистанційного, цілодобового доступу до її ресурсів – одне з найважливіших завдань бібліотеки, особливо під час дистанційного, індивідуального, дуального навчання здобувачів вищої освіти.

У звітному році наукова бібліотека ТДАТУ продовжила свою роботу з формування електронних ресурсів та автоматизації бібліотечних процесів.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ НБ

Електронні ресурси НБ власної генерації

- Електронний каталог
- Електронна бібліотека (повнотекстові ресурси)
<http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/elektronna-biblioteka/>
- Електронні БД (КНЗ/книгозабезпеченість, «Періодика-архів», НМКД)
- Інституційний репозитарій «ElarTSATU» (електронний повнотекстовий архів видань університету) <http://elar.tsatu.edu.ua/>
 - Академічна доброчесність
 - Вчені ТДАТУ у «Вікіпедії»

Наукові фахові видання ТДАТУ

<http://www.tsatu.edu.ua/nauka/n/naukovi-vydannja/>

- Праці Таврійського державного агротехнологічного університету
- Науковий вісник Таврійського державного агротехнологічного університету
- Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)
- Збірник науково-методичних праць «Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти»

Тематичні електронні ресурси

Тематичні колекції за спеціальностями

<http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/ukrajinski-naukovi-fahovi-vydannja/>

- Біологічні науки
- Економічні науки

- Садівництво та виноградарство
- Сільське господарство
- Геодезія, картографія, землеустрій
- Публічне управління та адміністрування
- Технічні науки

Передплачені МОН України ресурси

- Scopus
- Web of Science

Ресурси відкритого доступу

<http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/resursy-vidkrytoho-dostupu>

Тестові доступи

<http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/testovi-dostupy/>

5.1 Електронний каталог

Електронний каталог повністю відображає фонд бібліотеки (всі види документів) являється складовою системи каталогів, поєднує в собі функції алфавітного, систематичного та нумераційно – топографічного каталогів.

Кількість записів в БД Електронного каталогу на 01.01.2022

Табл. 17

Бази даних	Обсяг ЕК	Внесено у 2021	Внесено у 2020
БД TSATU Фонд бібліотеки	88279	3502	4769
БД RB Рідкісні та цінні видання	2147	22	53
БД PPS Публікації викладацького складу	18397	1954	954
БД STORY Історія та сьогодення ТДАТУ	857	53	114
БД PBM Наукові праці бакалаврів та магістрів	2018	92	82
БД PATENTS – Патенти ПБС ТДАТУ	748	3	63
БД NDR - Звіти з НДР ТДАТУ	1054	28	21
Вилучено з ЕК	-547		-93
ВСЬОГО	114171	5107	6265

Редагування електронного каталогу

Електронний каталог вимагає постійного редагування, внесення змін, які відбуваються в книжковому фонді. Редагування здійснюється з метою виявлення та виправлення помилок бібліографічних, граматичних, змістових, технологічних.

У звітному році активно проводилась робота з редагування записів ЕК згідно «Плану повного редагування БД TSATU на 2021 – 2023 р. р.», а саме - часткове та повне

редагування записів ретрофонду. За 2021 рік відредаговано 1730 записів ЕК, позначено та змінено місцезнаходження – 2565, вилучено 547 БЗ.

5.2 Електронна бібліотека

Електронна бібліотека створювалася з метою забезпечення інформаційних потреб студентів, викладачів і науковців Таврійського ДАТУ, а також фахівців аграрної сфери.

Тематична направленість електронної колекції визначалася напрямками діяльності навчального

закладу освітніми програмами, спеціальностями: агроінженерія, агрономія, екологія, переробка сільськогосподарської сировини, економіка, менеджмент, маркетинг тощо. Електронну бібліотеку можна з легкістю назвати ядром сучасних інформаційних систем. Розміщені на сайтах бібліотек електронні зібрання допомагають розкрити і зберегти унікальні фонди, забезпечують доступ до інформації, її комфортний пошук і використання. Сьогодні ми можемо із впевненістю констатувати, що електронна бібліотека є невід'ємною частиною інформаційного і бібліотечного обслуговування, спрямованого на забезпечення індивідуальних інформаційних запитів користувачів бібліотеки.

Джерелами комплектування електронних ресурсів є:

- електронні ресурси на CD - дисках;
- електронні ресурси власної генерації;
- web-ресурси віддаленого доступу;
- електронні ресурси ЗВО;
- мережні електронні ресурси, створення та представлення яких забезпечує НБ.

Загальний е-фонд бібліотеки складає **28 204** електронних документів, у складі:

- 7 повнотекстових БД - **11 469 10 655** (2020 -**10 655**)
 1. БД TSATU FT- Навчальна література
 2. БД DRM FT – Дисертації, автореферати, монографії
 3. БД ERB FT – Енциклопедії, довідники
 4. БД PPS FT – Публікації професорсько – викладацького складу
 5. БД STORY FT - Історія та сьогодення ТДАТУ
 6. БД NTD FT – Нормативно-технічна документація
 7. БД AD FT – Академічна доброчесність
- НМКД: сервер FTP – **15 958 е-док.**
- Оперативний і архівний масив на CD, DVD - дисках.
Загальна кількість – **769 CD дисків**

Формування БД електронної бібліотеки

Табл. 18

	БД Електронної бібліотеки	Загальний обсяг на 01.01.2022	Завантажено у 2021 році	Завантажено у 2020 році
1	БД TSATU FT Навчальна література	4968	365	492
2	БД DRM FT Дисертації, автореферати, монографії	844	46	34
3	БД ERB FT Енциклопедії, довідники	329	8	8
4	БД PPS FT Публікації викладачів	23216	334	115
5	БД STORY FT історія та сьогодення ТДАТУ	854	53	103
6	БД NTD FT Нормативно-технічна док.	1 236	-	61
7	New БД AD FT Академічна доброчесність	22	8	
	Всього	11469	814	827

У 2021 р. було об'єднано БД «Світ бібліотеки» і БД «Сучасна спеціальна освіта» з БД «Фонд бібліотеки».

Розподіл е-документів які надійшли у звітному році.

За мовами:

- державною – 680
- іноземною – 134
- російською – 95

За цільовим призначенням:

- навчальна література – 365
- наукова література – 46

Динаміка поповнення Електронної бібліотеки

Табл. 19

Рік	Завантажено е-док	Загальний обсяг е-док. БД ЕБ
2021	814	11469
2020	827	10 655
2019	752	9828

Динаміка звернень до WEB Irbis (Електронний каталог, Електронна бібліотека)

Табл. 20

Рік	Звернень	Переглядів
2021	9068 (+ 1146)	16113 (-840)
2020	7 922 (-4154)	16 953 (-5359)
2019	19 512(-2117)	22 312 (-3 735)

5.3 Електронні бази даних

БД Книгозабезпеченість (БД КНЗ)

Пошук у БД ведеться за такими ознакам: назва, прізвище авторів, ключові слова, взяті з назви публікації, рік видання, мова. База має таку підпорядкованість: Факультет – Кафедра – Дисципліна – Спеціальність – Семестр – Дисципліна - Список літератури (основна, додаткова).

Бібліотекар з книгозабезпечення працює з гарантами спеціальностей, викладачами дисциплін, а також формує інформаційний кейс до акредитацій освітніх програм (ОП) та ОПП. Постійно ведеться наповнення та редагування БД КНЗ:

Основні статистичні показники роботи в БД КНЗ

Табл. 21

Процес	2021	2020
Внесено записів	1625	1787
Відредаговано записів	1191	2595
Скопійовано БЗ з ЕК в БД КНЗ	4686	1891
Виконано довідок	40	23
Кількість відвідувань / дзвінків	18/32	18/21
Всього записів на 01.01.2021	19366	17741

БД «Періодика-архів»

БД Періодика існує з 2013 р. В БД фіксується весь фонд періодичних видань НБ з 1947 року. Щорічно в БД вносяться дані щодо надходження нової періодики та вибуття видань, що списані.

На **01.01.2022** обсяг БД Періодика – **2106 БЗ**.

- Кількість назв періодичних видань – 384
- Відредаговано – 78 БЗ.

5.4 Використання електронних ресурсів

Сучасні бібліотеки стають ефективною ланкою між глобальними масивами електронної інформації і сучасним користувачем, розвивають комунікаційної взаємодії між бібліотеками як акумуляторами знання та суспільством.

Статус бібліотеки визначається не лише кількістю фонду друкованих видань, обсягом передплати, а й тим, яким електронним ресурсом вона володіє, на скільки готова надати доступ до нього.

У науковій бібліотеці ТДАТУ доступ до повнотекстових матеріалів здійснюється:

- у Залі електронних ресурсів (ЗЕР)
- через сайт НБ у відкритому доступі:
 - ✓ Електронний каталог
 - ✓ Інституційний репозитарій
 - ✓ Електронна доставка документів
 - ✓ Віртуальна довідка
- Через сайт НБ у авторизованому доступі:

- ✓ Електронна бібліотека
- через посилання на блозі бібліотеки, у Facebook, Instagram, Youtube

Послуги, які надаються у Залі електронних ресурсів наукової бібліотеки:

- доступ до Інтернет – ресурсів;
- доступ до НМКД кафедр ТДАТУ (е - ресурс) та електронної бібліотеки;
- багатоаспектний пошук документів в Електронному каталозі, Електронній бібліотеці;
- доступ до Навчально-інформаційного порталу ТДАТУ;
- копіювання інформації на власні переносні носії;
- консультативна допомога у пошуку необхідної інформації;
- робота у спеціалізованих програмах, згідно спеціальності студента.

В ЗЕР встановлені програми: Kompas 15, MS Office 2016, ABBYFineReader 12, Mathcad, DAEMON ToolsLite, Maple 13, UltraISO. На допомогу навчальному процесу в залі електронних ресурсів проводяться заняття на навчально-інформаційному порталі університету, тестування, екзамени для студентів університету, заняття з інформаційної культури для магістрів та аспірантів.

Основні показники роботи залу електронних ресурсів (ЗЕР):

Табл. 22

№	Назва	2021 рік	2020 рік
1.	фактично обслугованих користувачів	653	367
2.	відвідувань ЗЕР у т. ч.	1351	1004
	• студенти денного відділення/ магістри	883/113	520
	Інші здобувачі	9	164
	• викладачі	359	212

Проведено занять різного рівня –8 (-19), у т. ч.:

- з інформаційної культури користувача/присутніх – 8 (-19) / 72 (-51)
- експрес – заняття, тренінгів/присутніх –0

Надано консультацій – 110 (-34)

У звітному році було видано **244325** (-20270) електронних документів у т.ч.

- WebIrbis – електронна бібліотека, електронний каталог –16113
- Інституційний репозитарій – 136545
- Інші Web-ресурси (Блог, Facebook, Instagram, Youtube) – 46013

Статистика використання електронних ресурсів здійснюється за допомогою статистики з сайтів НБ, Web-Irbis, Інституційного репозитарія, Блога, Facebook, Instagram, Youtube.

Згідно статистики, електронними ресурсами наукової бібліотеки цікавляться не лише користувачі нашої країни, а й далеко за її межами. Підтвердження цього ми бачимо із географії звернень. Це - Україна, Швейцарія, США, Китай, Росія, Великобританія, Польща, Франція, Іспанія, Нідерланди, Німеччина, Ірландія та ін.

5.5 Інституційний Репозитарій ТДАТУ ElarTSATU

Наразі в структуру Репозитарія входять **22** розділи та **63** колекції.

За звітний рік до репозитарію додано розділи:

- ✓ Публікації студентів
- ✓ Університетська газета

Було видалено розділи:

- ✓ НДІ, а документи перенесені у розділ «Звіти з НДР»
- ✓ Конспекти лекцій

В 2021 році до структури репозитарію було додано нові поля метаданих:

- DOI – ідентифікатор статей
- Науковий керівник – для публікацій студентів

Динаміка наповнення Репозитарію ElarTSATU е-документами

Табл. 23

Колекції Репозитарію	Всього е-док. на 01.01.2022	Завантажено 2021	Завантажено 2020
«Alma Mater» - історія Університету	334	2	25
Дисертації, автореферати дисертацій	113	11	22
Звіти з НДР	81	17	71
Звіти ректора	11	1	5
Кваліфікаційні випускні роботи бакалаврів і магістрів	76	220	9
New Публікації студентів	1827	1827	
Коледжі		4	13
Матеріали конференцій, збірники	93	20	15
Монографії	131	31	88
Навчальні видання. Конспекти лекцій	246	129	119
Навчально- методичні роботи	308	-	58
Наукові фахові видання ТДАТУ	75	8	31
Наукова бібліотека		21	
Факультет Енергетики і комп'ютерних технологій	1286		395
Механіко-технологічний факультет	2836	204	896
Факультет Агротехнологій та екології	1265	96	194
Факультет Економіки та бізнесу	2663	204	722
Інші			
Всього	14778	3053	3 755

Всього завантажено до репозитарію за 2021 рік - **3053** док.

Відредаговано -3848 док./9406 метаданих, (2021-5010 док).

Вилучено – 165 (-189) док.

Представлено в IP за цільовим призначенням

Табл. 24

На 01.01.2022	
Наукова література	14575
Навчальна література	129
інша	7

Кожного кварталу наукова бібліотека складає **Топ-10** публікацій в Інституційному репозитарії ТДАТУ, які найчастіше переглядалися. Топ-10 розміщується на сайті та в соц. мережах НБ. (у **2021 році – 6**).

Електронний архів ТДАТУ зареєстрований у світових директоріях: ROAR, DuraspaceRegistry, ROARMAP, Citefactor, BASE тощо., що надає змогу представляти наукову діяльність ТДАТУ не лише в нашій країні, але й далеко за її межами. Підтвердженням цього є географії звернень. Це – Україна, Швейцарія, США, Китай, Росія, Великобританія, Польща, Франція, Іспанія, Нідерланди, Німеччина, Ірландія та ін. Фахівцями відділу інформаційних технологій і комп'ютерного забезпечення проводиться щомісячний моніторинг використання Репозитарію. З початку звітнього року до Репозитарію звернулося – **136545 користувачів** з різних країн світу.

Динаміка звернень до ElarTSATU

Табл. 25

Рік	Кількість звернень
2019	105 996
2020	168 276
2021	136545 (-31731)

Наявність Інституційного репозитарію суттєво впливає на світовий рейтинг інтернет-присутності ЗВО. Репозитарій ТДАТУ входить до рейтинга інституційних репозитаріїв університетів та інших науково-освітніх установ (Transparent Ranking of Repositories) від Webometrics. У 2021 році електронний архів ТДАТУ піднявся на **427** позицію (2020-551) у світовому рейтингу. Серед українських ЗВО репозитарій ElarTSATU посів **26** позицію, і це краще на **8** позицій ніж минулого року (**34**).

Наукова бібліотека продовжує залишатися активним учасником руху **Open Access** у рамках Тижня Відкритого доступу до знань.

Наукова бібліотека ТДАТУ підтримує рух відкритого доступу до наукової інформації:

- через розміщення наукових доробків професорсько-викладацького складу, співробітників та студентів ТДАТУ у електронному архіві – **інституційному репозитарії ElarTSATU**;
- через **проект «Вчені ТДАТУ у Вікіпедії»**, в рамках якого створюються сторінки викладачів нашого ЗВО (обов'язковою умовою є розміщення посилань на електронний архів ТДАТУ, на сайти наукової бібліотеки та університету).

- через реєстрацію Репозитарія ТДАТУ у міжнародних директоріях: **ROAR, Duraspace Registry, ROARMAP, Citefactor, BASE;**
- через розміщення електронних ресурсів НБ (ЕБ, ElarTSATU) на:
 - корпоративному інформаційному порталі «Наука України: доступ до знань» **Національної бібліотеки ім. В. І. Вернадського**
 - сайті **Open International Access Week** (представлення відкритих електронних ресурсів)

Фахівцями відділу ІТКЗ постійно надаються консультації (**304**) викладачам, щодо розміщення матеріалів в електронному архіві, приписання посилань на персональній сторінці викладача, пошук матеріалів в Репозитарії та ін. Консультації надаються, як в усній так і в письмовій формі (через e-mail - **546**).

5.6 WEB-представництво наукової бібліотеки

Сьогодні інноваційний розвиток вузівських бібліотек – не мода, а стійкий тренд, результат тривалого процесу, який характеризується нововведеннями в бібліотечній сфері. Відтак бібліотеки повинні постійно бути готові до викликів часу і глобальних змін в інформаційному просторі, тобто вони мають стати мобільними, креативними, інноваційними.

Соціальні веб-комунікації в системі «читач-бібліотека» відбуваються через сайти бібліотек та соціальні мережі. Серед ефективних засобів популяризації ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ в мережі Інтернет є:

- Web – сайт наукової бібліотеки <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
- вільна енциклопедія «Вікіпедія» - <https://uk.wikipedia.org/wiki>
- Facebook <https://www.facebook.com/libtsatu>
- Блог НБ <http://libtsaa.blogspot.com/>
- сторінка НБ у соц. мережі **Instagram** <https://www.instagram.com/libtsatu/?hl=ru>
- Наукова бібліотека ТДАТУ в **Youtube** https://www.youtube.com/channel/UCZ75isrWcLJpPlwXt_9aD-A/videos

Сайт наукової бібліотеки є дочірним сайтом університету та знаходиться у єдиному домені **tsatu.edu.ua**. Інженер бібліотеки має можливість самостійно додавати нові розділи, розміщувати новини, знімати статистику відвідування сайту. Майже всі новини, які представлені на сайті НБ також розміщуються на сайті університету.

У 2021 році через сайт наукової бібліотеки можна було скористатися тестовим доступом до БД:

- Bentham Science
- EBSCO
- ScienceDirect

та доступом до наукометричних баз даних:

- Scopus
- Web of science

Для зручності пошуку інформації інтерфейс сайту періодично змінюється та удосконалюється. У звітному році було створено **нові віджети**:

- ScienceDirect

Нові розділи сайту:

• Віртуальна козацька бібліотека – краєзнавча колекція, в якій зібрано документальні та художні видання, праці істориків та публіцистів, що розповідають про історію України, козацьку епоху запеклих і звитяжних змагань за незалежність, самостійність і Соборність української Держави.

- Довідник «Агробізнес України»
- Алгоритм пошуку в Google Scholar
- Літопис основних подій НБ
- Сьогдення НБ ТДАТУ
- Стратегія розвитку НБ ТДАТУ
- УДК- on-lain

Динаміка звернень до Web-ресурсів НБ

Табл. 26

Web-представництво	Звернень / переглядів 2021	Звернень / переглядів 2020
Web-сайт	1773 /44823	14867 / 43576
Блог/ Facebook/ Instagram/ Youtube	29745/46013	23262 / 33986

У 2021 році звернення до веб-ресурсів збільшилося, кількість віддалених користувачів зріс.

Динаміка зареєстрованих віддалених користувачів

Табл. 27

Рік	Кількість
2021	9872 (+363)
2020	9509

Облік віддалених користувачів здійснюється за допомогою бази даних «**Реєстр віддалених користувачів**». В БД фіксуються унікальні IP-адреси користувачів сайту.

Впровадження та активне використання нових технологій у бібліотечній діяльності дозволяє створити рівні можливості пошуку та отримання інформації як для локальних так і для віддалених користувачів.

6. НАУКОВО – ДОСЛІДНА ТА МЕТОДИЧНА РОБОТА

6.1 Науково-дослідна робота

Сьогодні уже неможливо уявити наукову бібліотеку, яка б не організовувала наукові дослідження та не впроваджувала їх у свою повсякденну діяльність.

Науково-дослідна робота важлива для отримання якісно нового знання та створення інформаційно-аналітичної продукції з метою

забезпечення інформаційних потреб та розширення кола користувачів, допомоги науковцям навчального закладу у здійсненні досліджень.

У проведенні НДР виділяємо ряд проблем, які є на сьогодні найбільш актуальними і над якими працює колектив наукової бібліотеки:

- Науково-пошукова робота з виявлення цінних та рідкісних видань у фондах НБ (виявлено **22** прим.);
- Наукові школи МІМСГ-ТДАТУ: бібліографічне супроводження наукових напрямків (історично-бібліографічне дослідження);
- науково-бібліографічна діяльність (створення науково-бібліографічних та біобібліографічних посібників; вивчення діяльності та публікаційну історію видатних дослідників ТДАТУ);
- збір, описання ретро-публікацій науковців та поповнення БД «ППС»;
- моніторинг публікаційної активності ППС за допомогою наукометричних і бібліометричних досліджень.
- робота над випусками інформаційного бюлетеню *«Наукова бібліотека Таврійського ДАТУ: практика роботи»*, де розміщуються статті провідних фахівців наукової бібліотеки з різних напрямків бібліотечної роботи;
- аналіз діяльності та методичне забезпечення бібліотек методичного об'єднання бібліотек аграрного профілю Запорізької обл.. (детальніше див. *Звіт про роботу Головної бібліотеки Запорізького методичного об'єднання сільськогосподарських бібліотек за 2021 рік*)

До науково-дослідницької роботи бібліотеки, до її виконання залучено широке коло співробітників книгозбірні. Тематика цих досліджень узгоджується із пріоритетними напрямами наукової роботи бібліотеки, визначеними у стратегії розвитку НБ: науково-бібліографічне опрацювання та розкриття фондів; формування колекцій рідкісних і цінних видань; створення електронно-інформаційного середовища бібліотеки як наукової бази для інформаційного супроводу науково-дослідного та навчального процесів.

Один із важливих напрямів науково-дослідної роботи книгозбірні — організація і проведення конференцій та семінарів із залученням працівників бібліотек ЗТО та закладів вищої освіти регіону. Під час цих наукових заходів розглядаються проблеми бібліотекознавства, документознавства та автоматизації бібліотечних процесів.

Діяльність наукової бібліотеки на допомогу науковому процесу, науково-дослідній роботі

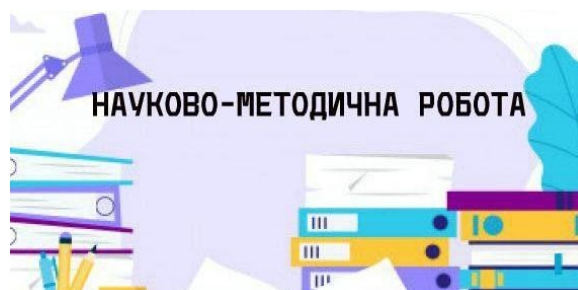
Основні напрямки:

- формування фонду бібліотеки необхідними науковими виданнями (у т.ч. і викладачів ТДАТУ);
- надання допомоги студентам і науковцям університету у проведенні наукових досліджень, підготовці і написанні дисертаційних, магістерських робіт та ін.. А саме:
 - визначення класифікаційних індексів на статті і книги, які готують до друку викладачі та студенти ТДАТУ (**274**);

- надання довідок і консультацій щодо підбору літератури і правильному оформленню (згідно ДСТУ та вимог ДАК) списків літератури до наукових робіт;
- інформування керівників колективних наукових проектів в режимі ВРІ та ДОК.

6.2 Науково-методична робота

Науково-методична діяльність є важливим напрямком роботи наукової бібліотеки ТДАТУ і охоплює достатньо великий перелік завдань, серед яких:

- методичне забезпечення бібліотечних процесів;
- підвищення кваліфікації бібліотечних працівників;
- аналіз бібліотечної діяльності;
- створення нормативно-регламентуючих документів;
- пошук та аналіз бібліотечних інновацій, їх ефективності, сприяння їх впровадженню у бібліотечну практику;
- створення методичної продукції: посібників, рекомендацій, збірників матеріалів
- взаємодія з науковими та культурними установами, громадськими організаціями;
- координація діяльності бібліотек ЗТО СГБ.

Впродовж 2021 року методична служба НБ:

- створювала інструктивну і нормативну базу діяльності бібліотеки;
- здійснювала науково-методичний аналіз, планування, організацію та координацію різних напрямків роботи бібліотеки;
- забезпечувала наповнення відповідних розділів на сайті бібліотеки;
- здійснювала методичне забезпечення в організації бібліотечної, інформаційно-бібліографічної роботи відділів бібліотеки;
- виявляла, узагальнювала і поширювала інноваційні бібліотечні технології;
- планувала і організувала підвищення професійного рівня працівників бібліотеки;
- організувала роботу методичної ради бібліотеки;
- проводила роботу в рамках діяльності метод. об'єднання ЗТО СГБ;
- надавала допомогу студентам бібліотечного відділення МУК (Мелітопольського училища культури), які проходили навчальну і виробничу практику на базі наукової бібліотеки ТДАТУ.

Результати роботи НБ подавалися у вигляді звітів, аналізів, довідок та ін.

- Звіт директора на вченій раді університету «Про роботу наукової бібліотеки...»;
- Звіт про роботу НБ у 2021 р. методичним центрам – НБ КНУ ім.Т.Шевченка; ННСГБ (м. Київ); методоб'єднання бібліотек ЗВО Запорізької обл. НБ НТУ «Запорізька політехніка».
- Довідки, звіти з різних напрямків роботи – ректорат;
- Статистичний звіт про роботу наукової бібліотеки у 2021 (ф. 80-а-рвк) - відділ культури міста);

- Довідки про стан книгозабезпечення зі спеціальностей (ректорат, деканати, кафедри);
- Інформаційні кейси до акредитацій ОП (освітніх програм), ОПП (освітньо-професійних програм)
- Довідка про формування фонду навчальними виданнями викладачів (ректорат);
- Довідка про основні показники роботи НБ (форма 2,3-НК) – (навчальна частина);
- Довідка про кількість публікацій професорсько-викладацького складу ТДАТУ у 2021 р.у наукометричних базах Scopus, WOS - (ректорат, науково-методичний центр);
- Інформація про заходи НБ на поточний місяць - (щомісячно-ректорат);
- Інформація про заходи до знаменних дат - (міськвиконком, обласна держадміністрація);
- Інформація на стенд «Інформація читачу» (оголошення, правила користування НБ) тощо.

Протягом 2021 року було зроблено:

- аналіз роботи наукової бібліотеки за 2020 рік;
- порівняльні таблиці статистичних показників роботи за 2020– 2021 рр.

Підготовлено:

- план на 2021 і звіт роботи НБ за 2020 рік, статистичні показники для (ННСГБ, ЗНТУ, ЦБС);
- план роботи Методичної ради НБ ТДАТУ на 2021 рік;
- план на 2021 і звіт Головної бібліотеки ЗТО СГБ за 2020 рік;
- план на 2021 і звіт НМР за 2020 рік.

Методична робота у бібліотеці координується методичною радою, своєрідним колегіальним дорадчим органом. До її складу входять завідувачі відділами та провідні фахівці. На засіданнях МР розглядаються поточні питання; квартальні, річні плани та звіти структурних підрозділів бібліотеки. Рішенням методичної ради введено щоденний облік роботи співробітників, встановлено контроль за виконанням планових показників тощо.

Впродовж 2021 року було проведено 4 засідання Методичної ради, де було розглянуто наступні питання:

- Підсумки роботи наукової бібліотеки за 2020 рік;
- Плани і завдання роботи наукової бібліотеки на 2021 рік;
- Інформація про засідання Вченої ради ТДАТУ;
- Моніторинг основних показників роботи відділів НБ:
 - за I квартал, 6 місяців 2021 року;
 - за 9 місяців 2021 року;
- Виконання перспективних планів роботи НБ та рішень МР та нарад при директорі;
- Аналіз роботи бібліотек ЗТО СГБ;
- Проектна діяльність наукової бібліотеки: сьогодення та майбутнє;
- Наукова бібліотека у розбудові іміджу дослідника. Послуги та просування у науковому просторі;

- Аналіз діяльності бібліотек коледжів ТДАТУ. Методичне забезпечення бібліотек ЗТО СГБ Головною бібліотекою у 2020 – 2021 рр.;
- Плани реалізації Стратегії розвитку НБ ТДАТУ на 2021-2025 рр. і завдань ректорату зокрема;
- Затвердження термінів зберігання періодичних видань НБ.

Сьогодні регламентуючі документи необхідні в роботі.

Це закономірно, адже інноваційні технології потребують злагодженого функціонування практично усіх ланок замкнутого бібліотечного циклу.

Протягом року оновлювалися:

- посадові інструкції співробітників НБ (11);
- номенклатура справ;
- штатний розклад НБ та інші документи.

Також розглянуто і затверджено:

- План роботи методичної ради на 2022 рік;
- План науково-методичної діяльності НБ на 2022 рік;
- План Головної бібліотеки ЗТО СГБ на 2022 рік;
- План роботи НБ на 2022 рік;
- План заходів з підвищення кваліфікації співробітників НБ ТДАТУ на 2022 рік;
- План роботи літературно-музичної вітальні «Джерело» на 2022 рік;
- Короткострокову програму стажування бібліотекарів ЗТО СГБ у НБ ТДАТУ;
- Стратегію розвитку НБ ТДАТУ на 2021-2025 рр.;
- Інструкцію з обліку документів, прийнятих від користувачів замість загублених;
- Інструкцію «Шлях документу у процесі обліку та обробки в науковій бібліотеці Таврійського ДАТУ»;
- Положення про формування фонду наукової бібліотеки Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;
- Положення про систему підвищення кваліфікації працівників НБ ТДАТУ;
- Положення про зал електронних ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ;
- Правила користування залом електронних ресурсів;
- Інструкція з підготовки та видання бібліографічного покажчика наукових публікацій співробітників ТДАТУ;
- Положення про наукову біографічну серію персональних бібліографічних покажчиків «Біобібліографістика провідних вчених ТДАТУ»;
- Положення про конкурс «Краща бібліотека року методичного об'єднання сільськогосподарських бібліотек Запорізької області»;
- Інструкція щодо обліку роботи та зберігання документації у підрозділах наукової бібліотеки ТДАТУ.

Внесено зміни:

- Терміни зберігання періодичних видань НБ.

6.3 Надання консультаційно-методичної допомоги. Підвищення кваліфікації.

Підвищення кваліфікації бібліотечних працівників – це удосконалення та поглиблення знань, умінь та навичок, приведення у відповідність їхньої кваліфікації сучасним вимогам. Як свідчить практика, у системі підвищення кваліфікації бібліотечних працівників важливу роль відіграють форми, які спонукають до творчості і пошуку нестандартних рішень.

Згідно «Плану заходів з підвищення кваліфікації у НБ ТДАТУ на 2021 рік» проводились стажування фахівців за наступними темами:

- ✓ Дні професійного спілкування
- ✓ Проектна діяльність бібліотеки: цілі та результат тощо.

Співробітники НБ ТДАТУ підвищують кваліфікацію за допомогою фахових періодичних видань: «Бібліотечний форум», «Бібліотечна планета», «Вісник книжкової палати», «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія».

Продовжується поповнення методичними матеріалами:

- ✓ стенду «**Інформація фахівцям**»;
- ✓ розділів «**Діяльність**», «**Про бібліотеку**», «**Методичне об'єднання ЗТО СГБ**» на веб-сайті НБ.

Для фахівців наукової бібліотеки і бібліотекарів ЗТО СГБ оформлено виставку (зі зміною експозицій) «**Досвід роботи НБ ТДАТУ**» на якій представлено методичні матеріали з актуальних напрямків бібліотечної роботи, сценарії заходів. Також оформлено виставку інформаційних буклетів, розроблених співробітниками наукової бібліотеки.

Фахівці НБ ТДАТУ, впродовж 2021 року, активно займалися самоосвітою: проходили навчання на платформі «Дія. Цифрова освіта» та склали тест на цифрову грамотність «#Цифрограм», брали участь у різноманітних вебінарах та отримали відповідні сертифікати:

Clarivate, Web of Science

- ✓ Хижацькі видання: розпізнати і не припуститися помилки
- ✓ Оцінка здобутків і співпраці установ за даними Web of Science Core Collection та InCites
- ✓ Web of Science у новому інтерфейсі
- ✓ Референс-менеджер EndNote: оформлення публікації за форматом видання
- ✓ Розширений пошук в новому інтерфейсі
- ✓ Можливості і функції референс-менеджера EndNote
- ✓ Авторські профілі науковця: бонус чи тягар
- ✓ Відкритий доступ та план S
- ✓ Journal Citation Reports
- ✓ Пристатейна література: доступні скарби Web of Science
- ✓ Презентація здобутків науковця
- ✓ Авторські ідентифікатори: Publons|ResearcherID, ORCID та інші
- ✓ Підбір видання для публікації
- ✓ Можливості ресурсів Clarivate для успішної грантової заявки

- ✓ Journal Citation Reports
- ✓ Публікаційна стратегія науковця

Статті, інформація на сайти, блоги, ЗМІ

Імідж бібліотеки сьогодні залежить не тільки від роботи з користувачами, але й від співпраці із засобами масової інформації (ЗМІ). Адже ЗМІ активно беруть участь у формуванні думки про бібліотеку. Від того, наскільки ця думка буде позитивною та стійкою, багато в чому залежить репутація книгозбірні.

Статті фахівців наукової бібліотеки та інформація про проведені заходи розміщені на сторінках часопису університету «Агротаврія», а також на сторінках «Главной газеты Мелитополя». Форми подачі інформації в ЗМІ різноманітні: прес-довідки; прес-релізи; прес-пакекти; прес-анонси та ін.

Соціальні мережі є центром діалогу з користувачами, які самі вирішують, який контент їм споживати. Представлення бібліотеки в у соціальних мережах дає змогу оперативно повідомити великій аудиторії про надходження нових видань, заплановані заходи та поширити цю інформацію далі. Іншими словами, це – майданчик для реклами бібліотеки і її послуг.

На сайтах НБ і ТДАТУ було представлено **181** бібліотечний прес-реліз до визначних дат та ювілеїв видатних особистостей.

Наукова збірка

Науковою бібліотекою продовжено видання інформаційного бюлетеня «*Наукова бібліотека: практика роботи*», метою якого є викладення досвіду роботи НБ та надання методичної та практичної допомоги бібліотекам методичного об'єднання з основних питань бібліотечної діяльності.

6.4 Методичне забезпечення бібліотек ЗТО СГБ

Наукова бібліотека ТДАТУ є методичним центром Запорізького територіального об'єднання сільськогосподарських бібліотек (ЗТО СГБ). Ця робота включає координацію та кооперування діяльності бібліотек об'єднання, вивчення, узагальнення і поширення передових форм і методів роботи, допомогу бібліотекам у впровадженні інноваційних технологій, проведення семінарів, науково-практичних конференцій, методичні консультації, підвищення кваліфікації бібліотечних працівників.

Як Головна бібліотека наукова бібліотека ТДАУ виконує наступні функції:

- надання консультативної й методичної допомоги за запитами бібліотек;
- аналіз і узагальнення матеріалів про діяльність бібліотек;
- складання зведених статистичних звітів, інформацій про роботу об'єднання;
- складання річних планів роботи МО, організація їхнього виконання;
- інформування бібліотек про нові документи в галузі бібліотечної справи;
- виявлення й поширення інноваційного досвіду роботи бібліотек.

Сьогодні у складі ЗТО СГБ 9 бібліотек. **Склад ЗТО СГБ на 01.01.22:**

- Наукова бібліотека ТДАТУ / Головна бібліотека (м. Мелітополь);
- НТБ Мелітопольської дослідної станції садівництва імені М. Ф.Сидоренка ІС НААН України;
- НТБ Запорізького НДЦ з механізації тваринництва ННЦ «ІМЕСГ» НААН України (м. Запоріжжя);
- НБ Розівської ДС ДУ ін-ту зернових культур НААН України (смт. Розівка);
- Бібліотека ВСП Бердянського фахового коледжу ТДАТУ (м. Бердянськ);
- Бібліотека ВСП Мелітопольського фахового коледжу ТДАТУ (м. Мелітополь);
- Бібліотека ВСП Ногайського фахового коледжу ТДАТУ (м. Приморськ);
- Бібліотека ВСП Василівського фахового коледжу ТДАТУ (м. Василівка);
- Бібліотека ВСП Оріхівського фахового коледжу ТДАТУ (м. Оріхів).

Робота територіального об'єднання проводилася відповідно до Плану роботи Головної бібліотеки ЗТО СГБ на 2021 рік та Плану заходів з підвищення кваліфікації у НБ ТДАТУ на 2021 рік затверджених рішенням Методичної ради НБ ТДАТУ.

В період карантину в Головна бібліотека активно використовує цифрові технології, збільшується частка електронних методичних ресурсів і забезпечення віддаленого доступу до них, отримує розвиток різноманіття форм, методів, напрямів та продуктів методичної діяльності.

(Детальніше див. звіт Головної бібліотеки ЗТО СГБ за 2021 рік)

7. Проектна діяльність наукової бібліотеки

Проектна діяльність у 2021 році – це послідовна робота, яка є частиною позиціонування бібліотеки, упровадження інноваційних технологій, підвищення культури клієнтів бібліотеки та фахівців закладу, створення комфортних умов для задоволення інформаційних потреб користувачів. Серед найбільш вдалих проектів, які розроблені та реалізуються в НБ ТДАТУ, можна відмітити наступні:

Пошукова робота по виявленню цінної і рідкісної літератури у фондах НБ.

В рамках проекту впродовж 2021 року виявлено 22 цінних видань. Створюються Колекції - *Книги воєнних років (1941-1945) у фондах бібліотеки ТДАТУ; Рідкісні книги аграрного профілю у фондах НБ ТДАТУ; Література з мистецтва.*

На сайті наукової бібліотеки створений Віртуальний музей рідкісних видань <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/virtualnyj-muzej-knyhy/>, який знайомить користувачів з унікальними виданнями з фондів наукової бібліотеки.

Колекції музею:

- Золотий фонд наукової бібліотеки
- Рідкісні і цінні видання. Аграрний напрямок
- П. М. Жуковский «Земледельческая Турция»
- Книги воєнних років (1941-1945)
- Великі контрасти. Книги різних форматів

- Індонезійський феномен. За книгою «Картини из коллекции Президента Республики Индонезии д-ра Сукарно»

Навчись вчитися

Наукова бібліотека відіграє одну з ключових ролей у формуванні культури академічної доброчесності та медіаграмотності.

В рамках проєкту «Навчись вчитися» наукова бібліотека продовжила серію інформаційних заходів «Академічна доброчесність – запорука якісної освіти».

На сайті наукової бібліотеки розміщена рубрика «Академічна доброчесність», де представлені нормативні документи, офіційні документи ТДАТУ з даного питання, перелік видань з посиланнями на повний текст тощо.

До Міжнародного дня академічної доброчесності, який відзначається 21 жовтня була підготовлена віртуальна книжкова полиця та бібліотечний прес-реліз.

На офіційному YouTube каналі наукової бібліотеки демонструється відео-презентація «Академічна доброчесність - запорука якості освіти».

«Пам'ять про незабутнє» - віртуальний мультимедійний проєкт

До дня вигнання нацистських окупантів із України, до 78-ї річниці вигнання нацистських окупантів із м. Мелітополя безсмертному подвигу, ратній та трудовій звитязі українського народу у роки Другої світової війни, наукова бібліотека підготувала віртуальну книжкову полицю «Вогняні роки...»

До Дня скорботи і вшанування жертв війни в Україні – 80 років початку німецько-радянської війни – тематична виставка «Війна на сторінках книг - пам'ять завжди жива».

До Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав - експрес-виставка «Пам'ятаємо...»

В рамках проєкту на офіційному YouTube каналі НБ ТДАТУ представлено відео-презентації: «На мелітопольських рубежах 1941-1943 рр.», «Народні месники. До Дня партизанської слави», «Книги воєнних років 1941-1945», «Ветерани ТДАТУ».

Національно-патріотичний проєкт «Україна починається з нас»

До Дня Незалежності наукова бібліотека розробила проєкт «Україна починається з нас», в рамках якого підготовлено ряд заходів: *стендова виставка «Україна 3.0: літопис незалежності»*, *тематична виставка «30 років – моя Незалежна Україна»*, *відео-презентації – «Ти у мене єдина – Україна»*, *«Українські династії. Сімейний альбом»*, *«Таврійський ДАТУ: крок за кроком у добу Незалежності України»* та медіаогляди, віртуальні виставки. Відео-презентації та віртуальні виставки представлені на офіційному YouTube каналі наукової бібліотеки.

Народознавчий проєкт «Українська оселя»

Експозиція раритетних етнографічних речей «Українська оселя» занурює у живу історію нашої країни, передає багату, неповторну культуру українського народу, його

побут, звичаї, обряди. Хронологічно експозиція охоплює кінець XIX – початок XX століття, оскільки більшість експонатів колекції датується саме цим періодом.

У 2021 році співробітниками наукової бібліотеки підготовлено і розміщено на Youtube каналі бібліотеки відеопрезентацію «Українська оселя. Етнографічна колекція у науковій бібліотеці ТДАТУ».

Віртуальний виставковий проєкт «Життєвий шлях на освітянській ниві»

Виставковий проєкт «Життєвий шлях на освітянській ниві» у поточному році представлений віртуальною виставкою «Фундатори університетської науки». Виставка створена до Дня української науки і є присвятою знаним та пошанованим, авторитетним у своїй науковій царині, вченим ТДАТУ.

Загальна кількість представлених джерел – 65.

«Наукові школи та напрями ТДАТУ»

Історико-бібліографічний проєкт започаткований у 2015 році. У 2021 році проєкт знайомить користувачів з науковою школою «Підвищення ефективності технологічних процесів і обладнання харчових виробництв і переробки сільськогосподарської продукції», яка сформувалась у 2000 роках. Засновником і науковим керівником школи був к. т. н., професора Ф. Ю. Ялпачик. Сьогодні його справу продовжує доктор технічних наук, професор К. О. Самойчук.

Підвищення ефективності технологічних процесів і обладнання харчових виробництв і переробки сільськогосподарської продукції: наукова школа : істор.-бібліограф. нарис / ТДАТУ; укладач С. В. Вовченко; наук. конс. д.т.н. К. О. Самойчук. - Мелітополь, 2021. – 40 с.

Загальна кількість представлених джерел – 95.

Бібліометрика науки Таврійського ДАТУ

Одним із пріоритетних завдань бібліотеки є підтримка досліджень університету. Впродовж звітнього року наукова бібліотека продовжила активну роботу у напрямку бібліометричного моніторингу та аналізу інформаційних ресурсів. З метою просування наукових доробків університету у світовий простір, надавалась інформаційно-консультативна допомога дослідникам у реєстрації в ідентифікаторах ORCID, Google Scholar, ResearchID. Робота в Google Scholar сьогодні полягає у супроводженні та редагуванні профілів дослідників університету. У 2021 році були створено 4 профіля дослідників. Також для них були створені номери міжнародного реєстру вчених ORCID. Впродовж року проводилось редагування профілів дослідників ТДАТУ та записів у ORCID.

Загальна кількість відредагованих профілів в Google Scholar – 58.

Внесені записи – 74.

Видалено записів – 112.

Створення та редагування номерів Міжнародного реєстру ORCID – 4.

Найпоширенішими при редагуванні профілю є: неправильна транслітерація прізвища латиницею, відсутність англійської афіліації, присутність у профілі публікацій авторів-тезко.

У 2021 році були проведені 38 експрес-тренінгів та 155 консультацій щодо роботи з ресурсами Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та головної сільськогосподарської бібліотеки України, повнотекстовими базами наукової періодики,

авторефератами дисертацій, правилами реєстрації та здійснення пошуку в міжнародних базах цитувань Scopus та Web of Science, українські пошуковій системі OUCI.

У 2021 році було 17 звернень дослідників ТДАТУ щодо пошуку джерел у міжнародних базах цитувань Scopus та WOS.

Загальна кількість представлених джерел – 208.

Відредаговано – 11 профілів дослідників у Scopus.

Проведено - Моніторинг публікаційної активності дослідників ТДАТУ в Scopus та Web of Science – 4.

Всі результати моніторингів були представлені на сайтах наукової бібліотеки та університету. Підсумковий Моніторинг за 2021 рік представлений у вигляді мультимедійної презентації.

«Вчені ТДАТУ у Вікіпедії»

У 2021 році наукова бібліотека продовжила свій проект «Вчені ТДАТУ у Вікіпедії». В рамках проекту, у вільній енциклопедії розміщуються біографії видатних науковців ТДАТУ: докторів та кандидатів наук.

У звітному році було створено персональну сторінку:

- Стефановський Б. С.

Відредаговано раніше створені сторінки:

- ТДАТУ
- Кюрчев В. М.
- Яворська Т. І.
- Моторний Д. К.
- Шарова Т. В.

Біобібліографістика провідних вчених ТДАТУ

Популяризувати наукові надбання дослідників Таврійського державного агротехнологічного університету ім. Дмитра Моторного покликаний проект «Біобібліографістика провідних вчених ТДАТУ». Біобібліографічні покажчики наукових праць викладачів сприяють рекламуванню інтелектуального капіталу закладу вищої освіти. У покажчиках представлено матеріали про життєвий шлях та науково-педагогічну й громадську діяльність відомих науковців і подано бібліографію їх наукової спадщини. Деякі з покажчиків мають кілька перевидань.

У 2021 році були підготовлені та видані наступні покажчики:

Надикто Володимир Трохимович: біобібліографічний покажчик основних публікацій з 1982 по 2021 рік / ТДАТУ; наукова бібліотека; укладачі Г. Д. Попазова, Н. М. Семенюк, С. В. Вовченко. - 3-є вид. перероб та доп. – Мелітополь, 2021. – 82 с. - (Біобібліографістика провідних вчених) – **354** назви;

Морарь Микола Васильович: біобібліографічний покажчик основних публікацій автора з 1986 по 2021 рік / Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного; укладач Н. М. Семенюк. - Мелітополь, 2021. – 24 с. – (Біобібліографістика провідних вчених) – **90** назв;

Синяєва Людмила Василівна: біобібліографічний покажчик основних публікацій з 1994 по 2021 рік / ТДАТУ; наукова бібліотека; укладачі: Н. В. Шульга, Г. Д. Попазова. - Мелітополь, 2021. - 52 с. -(Біобібліографістика провідних вчених ТДАТУ) – **179** назв.

Загальна кількість представлених джерел – **623**.

Усі біобібліографічні покажчики, які створені науковою бібліотекою ТДАТУ, укладені за науково обґрунтованою методикою і фактично є результатом дослідницької роботи бібліотеки.

Бібліотека-видавець (Library Publishing)

Проект «Бібліотека-видавець (Library Publishing)» сприяє підвищенню рівня цінності університетської науки, розвитку можливостей дослідників для широкого наукового і громадського обміну відкриттями та ідеями, збереженню й доступності результатів досліджень. Одним із основних завдань проекту є розповсюдження та збереження наукових робіт, консультування університетської спільноти з написання наукових статей, опублікування їх у відкритому доступі, оформлення метаданих, надання консультацій авторам щодо видавничого процесу підручників, навчальних посібників тощо.

У поточному році були відредаговані:

- наукове фахове видання «Праці Таврійського державного агротехнологічного університету» - **1**;
- електронне наукове фахове видання «Науковий вісник Таврійського державного агротехнологічного університету» - **2**;
- збірки науково-практичних конференцій - **3**.

Відредаговано:

- статті – **242**
- джерела – **1922**
- індекс УДК – **242**.

8. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Діяльність сучасної наукової бібліотеки орієнтована на розширення кола користувачів, інформаційно-аналітичної продукції і, відповідно, на якість, достовірність, ефективність, надійність цих продуктів.

Новий поштовх видавничій діяльності бібліотек надало активне впровадження електронних технологій.

Жанрово-видова палітра бібліотечних видань НБ ТДАТУ широка.

Протягом року видавнича продукція складалася із наступних матеріалів:

- **Електронні видання у фондах бібліотеки: надходження за 2021 рік :** інформаційний бюлетень / ТДАТУ; наукова бібліотека; уклад. Г. Ю. Андрєєва. – Мелітополь, 2019.
 - ✓ Вип. 1. – 44 с.
 - ✓ Вип. 2. – 44 с.

Інформаційно-аналітичне видання

- **І словом, і ділом: 2006-2021 – роки розвитку і нових досягнень** / ТДАТУ; уклад. О. Білоцька; макет, комп. верстка Н. Ломейко, О. Почепня. – Мелітополь, 2021. – 130 с.

Бібліографічні покажчики

- **Бібліографічний покажчик публікацій працівників ТДАТУ.** – Мелітополь, 1977. –
Вип. 9 (2016 – 2020 роки), ч. 1. – 2021. – 429 с.
Вип. 9 (2016 – 2020 роки), ч. 2. – 2021. – 356 с.
Вип. 9 (2016 – 2020 роки), ч. 3. – 2021. – 188 с.
Вип. 9 (2016 – 2020 роки), ч. 4. – 2021. – 352 с.

Загальна кількість представлених записів – **5339**.

Рекомендації

- **Вимоги до оформлення наукових, навчальних та навчально-методичних видань: рекомендації** / ТДАТУ; наук. бібліотека; уклад.: Н. Семенюк. – Мелітополь: [б.в.], 2021. – 16 с.

Біобібліографія

- **Надикто Володимир Трохимович:** біобібліографічний покажчик основних публікацій з 1982 по 2021 рік / ТДАТУ; наукова бібліотека; укладачі Г. Д. Попазова, Н. М. Семенюк, С. В. Вовченко. - 3-є вид. перероб та доп. – Мелітополь, 2021. – 82 с. - (Біобібліографістика провідних вчених) – **354** назви;
- **Морарь Микола Васильович:** біобібліографічний покажчик основних публікацій автора з 1986 по 2021 рік / Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного; укладач Н. М. Семенюк. - Мелітополь, 2021. – 24 с. – (Біобібліографістика провідних вчених) – **90** назв;
- **Синяєва Людмила Василівна:** біобібліографічний покажчик основних публікацій з 1994 по 2021 рік / ТДАТУ; наукова бібліотека; укладачі: Н. В. Шульга, Г. Д. Попазова. - Мелітополь, 2021. - 52 с. - (Біобібліографістика провідних вчених ТДАТУ) – **179** назв.

Загальна кількість представлених джерел – **623**.

Історико-бібліографічні нариси

- **Підвищення ефективності технологічних процесів і обладнання харчових виробництв і переробки сільськогосподарської продукції:** наукова школа : істор.-бібліограф. нарис / ТДАТУ; укладач С. В. Вовченко; наук. конс. д.т.н. К. О. Самойчук. - Мелітополь, 2021. – 40 с.

- **Аналітичний огляд звітів бібліотек коледжів ЗТО СГБ за 2020 рік** / уклад. О.В. Почепня; ТДАТУ; наук. бібліотека. – Мелітополь, 2021. – 20 с.

Сценарії заходів

- **Хвилями життя. Поетка Леся** : сценарій просвітницького заходу до 150 річчя від дня народження Лесі Українки (Лариси Петрівни Косач-Квітки) / ТДАТУ; наукова бібліотека; укл. Т. О. Кас'янова; відп. за вип. Т. О. Кас'янова. - Мелітополь, 2021. – 24 с.
- **Геній сучасності** (до 50-річчя від дня народження Ілона Маска): медіа-бесіда / ТДАТУ; наук. бібліотека; уклад.: С. О. Голодова; відп. за вип. С. О. Голодова. – Мелітополь, 2021. – 20с.

9. ІННОВАТИКА В РОБОТІ БІБЛІОТЕКИ

Головною метою всіх бібліотечних інновацій є підвищення рівня бібліотечно-інформаційної діяльності для максимально повного задоволення інформаційних, освітніх і культурних запитів користувачів.

Налаштованість на інновації має стимулююче значення для розвитку інтелектуального потенціалу співробітників і користувачів бібліотеки для їх професійної та особистісної самореалізації.

Інноватика 2021 р.

- **Нові віджети:**
 - ScienceDirect
- **Нові розділи на сайті:**
 - Віртуальна козацька бібліотека
 - Довідник «Агробізнес України»
 - Алгоритм пошуку в Google Scholar
 - Літопис основних подій НБ
 - Сьогоднішня НБ ТДАТУ
 - Стратегія розвитку НБ ТДАТУ
 - УДК- on-lain
- **Нові колекції в репозитарії:**
 - Публікації студентів
 - Університетська газета

Інноватика у соціокультурній діяльності

- **Віртуальна козацька бібліотека** – розділ / сайт НБ
- **Фотомарафон «Зустрічай весну»**

- **Всеукраїнська акція «#Читай_досягай»**
- **Флешбук «Сучасна українська книга»**
- **Щорічна міжнародна інформаційна кампанія «Всесвітній тиждень грошей»**
- **Онлайн-флешмоби**
 - «Моя Конституція»
 - «Вишиванка - свято української душі»
- **Всеукраїнські Digital інтелектуальні онлайн батли**
 - «#КОД СТУДЕНТА: або пан або пропав» / присвячений Міжнародному дню студента. Студентська команда ТДАТУ посіла 6 місце.
 - *студентський інтелектуальний турнір «#МОВА: моя, твоя, наша»* / присвячений Дню української писемності та мови. Студентська команда ТДАТУ посіла 10 місце.
 - «Велесова ніч». Команда ТДАТУ та її капітан Світлана Ускова, зайняли 2 місце.

10. УПРАВЛІННЯ. РОБОТА З КАДРАМИ

Невід'ємною частиною кадрової політики кожної сучасної організації, незалежно від виду та особливостей її діяльності є розвиток кадрового потенціалу.

Протягом звітного року роботу бібліотеки забезпечували:

- *Директор* – 1
- *Заступник директора* - 1
- *Відділ формування та наукової обробки документів* – 2
- *Відділ обслуговування користувачів* - 7
 - завідувача відділом - 1
 - абонемент навчальної та наукової літератури - 2
 - абонемент художньої літератури – 2
 - великий читальний зал – 2
 - бібліотека гуртожитку
- *Відділ науково-бібліографічної та інформаційної роботи* – 4 у т.ч
 - сектор інформаційної підтримки освіти і досліджень
- *Відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення* – 5 у т.ч
 - провідний бібліотекар з книгозабезпечення – 1
 - інженер – 1
 - зал електронних ресурсів – 1

Керування діяльністю бібліотеки здійснює безпосередньо директор наукової бібліотеки Білоцька О.М. На рівні підрозділів – завідувачі відділами та секторами. Структура наукової бібліотеки відповідає визначеним напрямкам роботи і базуються на типових документах і методичних рекомендаціях з питань формування штатів і порядку організації структури бібліотек ЗВО (2-ї групи з оплати праці), визначених МОН України.

Більшість колективу - це висококваліфіковані співробітники з фаховою освітою. Середній вік співробітника становить 46 років. Другу вищу освіту у Харківській державній академії культури /Факультет соціальних комунікацій/ отримує зав. відділом інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення Тетяна Ласигіна. Яна Свиридова, провідний бібліограф, у 2021 р. отримала освіту у Мелітопольському педагогічному університеті (МДПУ) з правознавства (бакалавр).

Станом на 01.01.2022 р.

Табл. 28

Персонал бібліотеки (без урахування технічного і обслуговуючого персоналу)	
Кількість штатних одиниць	21 (у т.ч 1 у декреті)
Загальна к-сть працівників (осіб) бібліотеки	21
<i>з них за освітою (у разі одержання освіти в кількох навчальних закладах, рівень освіти визначається відповідно до учбового закладу вищого рівня, який закінчив працівник)</i>	
Повна вища освіта	14
у т.ч. вища спеціальна	12
Базова вища освіта	7
у т.ч. базова спеціальна	7
Початкова вища освіта (неповна вища)	-
у т.ч. початкова спеціальна	-
Повна загальна середня освіта	-

<i>за стажем</i>	
До 3 років	1
3-9 років	2
10-20 років	6
Понад 20 років	12
Працюють повний робочий день	21

Штат бібліотеки сформовано відповідно до нормативів, що визначені *Типовими штатними нормативами бібліотек вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації* (Наказ МОНмолодьспорту України № 1058 від 27.09.2012).

У 2021 році наукова бібліотека, беручи до уваги трансформації у системі вищої освіти, почала розробку нової стратегії розвитку. **Стратегію розвитку НБ ТДАТУ на 2021-2025 рр.** було розглянуто і затверджено на засіданні методичної ради бібліотеки. Метою реалізації Стратегії є якісна зміна діяльності бібліотеки відповідно до потреб клієнтів, університету, сучасних тенденцій та кращих світових практик за допомогою інноваційних управлінських рішень і сучасних технологій. Десять основних стратегічних цілей були визнані в якості пріоритетних і дозволять бібліотеці активно сприяти університету у підвищенні його конкурентоспроможності.

Майже по всіх напрямках роботи розроблено **Перспективні плани**:

- ✓ Перспективний план підготовки та видання науково - бібліографічних показників серії «Біобібліографістика провідних вчених ТДАТУ» на 2021-2025 рр.
- ✓ Перспективний план редагування БД електронного каталогу на 2021-2023 рр.
- ✓ Перспективний план ретровводу НБ ТДАТУ на 2021-2023 рр.
- ✓ Перспективний план перевірки бібліотечних фондів НБ ТДАТУ на 2021-2025 рр.

Для бібліотеки особливого значення набули зв'язки із керівними та громадськими структурами університету. Про стан та перспективи розвитку наукової бібліотеки директор щорічно доповідає професорсько-викладацькому складу на засіданнях вченої ради, членом якої вона є. У 2021 р. було заслухано наступні питання: «Про роботу наукової бібліотеки щодо забезпечення навчально-виховного процесу в університеті», «Місце університету в національних та міжнародних рейтингах ЗВО». Всі важливі питання роботи бібліотеки обговорюються з проректорами з НПП, АГР, а найважливіші – з ректором.

Налагоджена робота бібліотеки з деканатами. Декани всіх факультетів допомагали бібліотеці в питаннях ліквідації заборгованості серед студентів, забезпечення відвідувань культурно-просвітницьких заходів бібліотеки та ін.

Бібліотека плідно працює з викладачами з питань забезпечення студентів навчальною літературою та придбання нової. Викладачі-куратори студ. груп запрошують бібліотекарів для проведення тематичних медіа-бесід на кураторських годинах.

Питання соціального захисту працівників бібліотеки ніколи не стояли осторонь профкому університету. Пропонувалися путівки на базу відпочинку «Салют». Дітям працівників були закуплені подарунки до Нового року.

Бібліотека також співпрацює зі службами університету: редакцією газети «Агротаврія», ЦІТІС, відділами міжнародних зв'язків, технічного забезпечення та ТВ, НМЦ університету, Центром культури та дозвілля ТДАТУ та ін..

Суттєвою частиною корпоративної культури були власні традиції. Насамперед, це колективне відзначення професійних, загальнодержавних свят, днів народження працівників.

2021 рік видався багатий на ювілеї наших бібліотекарів – ветеранів:
 Петрова Л.О. – 70 років;
 Верещагіна В.А. – 70 років;
 Фролова Л.Н. – 70 років.

Збори коштів на лікування ветерана НБ Мартинова В.І., 70 р. (пішов з життя 31.08.2021).

11. МАТЕРІАЛЬНО – ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

З розвитком інформатизації суспільства оперативне задоволення всіх інформаційних потреб користувачів неможливе без використання сучасних технічних засобів, тому набуває актуальності питання матеріально-технічного забезпечення бібліотеки.

Табл. 29

Матеріально-технічна база	
Загальна площа	1655 м ²
Для зберігання фондів	706 м ²
Загальна кількість читальних залів та місць	3/185
Кількість комп'ютерів (вказати типи)	32
Ноутбук	2
Кількість сканерів/копірів	1/1
БФП (багатофункціональний пристрій)	3
Web – камера	2
Мультимедійний проєктор	1
Мультимедійні акустичні системи	5

Сьогодні бібліотека потребує ремонту у діючих приміщеннях та необхідне сучасне бібліотечне обладнання. У науковій бібліотеці проведено щорічну інвентаризацію матеріальних цінностей, недоліків по їх зберіганню не виявлено.

Висновки

Для розвитку бібліотеки потрібні нові ідеї і проекти, провадження яких допоможе результативно, на державному рівні, змінити загальну думку про бібліотеку та професію бібліотекаря.

Завдання наукової бібліотеки університету на 2022 рік:

- інформаційна підтримка забезпечення якості підготовки фахівців;
- підвищення рівня інформаційного забезпечення наукових досліджень;
- забезпечення відповідності складу та обсягу інформаційно-бібліотечних ресурсів інформаційним потребам користувачів;
- забезпечення вільного доступу користувачів до фондів наукової бібліотеки, світових і вітчизняних науково-освітніх ресурсів;
- збереження наукової спадщини ТДАТУ;
- розвиток інформаційних компетенцій користувачів;

- підвищення комфортності обслуговування всіх категорій користувачів;
- сприяння академічній доброчесності;
- розвиток і вдосконалення інфраструктури книгозбірні;
- підвищення професійної компетентності працівників бібліотеки.

Директор наукової бібліотеки

Ольга БІЛОЦЬКА